

hogy Blank Arisztid, Schöpke és T
bacovici igazgatók lemondanak a Ma
morosch-bankháznál viselt tisztségük
ról.

RIST

A bankválság nyomán előállott atmoszférában csillapítólag hat Charles Ristnek a lejről tett nyilatkozata. Ristet az Argus egyik munkatársa csipette el Budapest és Páris között a vonaton. Egyetlen kérdést tett fel neki:

— Mi a véleménye a lejről?

— Én a külföldön is állandóan figyelem a romániai helyzetet. Örömmel tölt el, hogy a jelenlegi közép-európai viszonyok között Románia meg tudta őrizni hidegvérét. Elnézem azokat az erőfeszítéseket, amelyeket Románia tesz és im-

szenzációs nyilatkozata a lejről

ponál nekem, hogy noha legfőbb kincseink: a bűzának, petroleumnak és a fának ára brutálisan zuhan lefelé, önök nyugodtan viselkednek és fokozottabb munkával felelnek a támadásokra. Nagy szerencse, hogy Romániában az utolsó 3 évben jó termés volt s így éhségről nem igen lehet beszélni. Azt a pénzügyi politikát, amit önök folytatnak, én tanácsoltam s örvendek, hogy ezt betartják. Az önök jegy kibocsátó bankjának köszönhető, hogy a lej szolid és gyengülés nélkül kibirta az utolsó hónapok megrázkódtatásait. Aki Európában utazik, az láthatja, hogy a lej mindenütt elfogadják. Az önök országában devizakorláto-

zás sem volt. Igaz, hogy a font zuhanása pillanatnyilag nehézségeket okozott, de ez nem érinti a Nemzeti Bank tartálékait, amelyek aranykészlete jelentős.

Ha önök továbbra is ilyen megfontoltan vezetik a pénzügyeket, úgy kereszttűrtörök magukat a nehézségeken. Egyébként nem kétem, hogy a nyugati államok — feltéve, hogy önöknek erre szükségük lesz — mindig megadják majd a kívánt segítséget.

Rist ezzel fejezte be nyilatkozatát

— Egy tanácsot adhatok: bizzanak önmagukban, a közönség pedig őrizze meg hidegvérét.

Változások a Marmorosch-bank vezetőségében

Ma este összeül a Marmorosch-bank igazgatótanácsa, amely több változást visz véghez a bank vezetőségében. A bank új vezérigazgatója Alexandru Stefanescu, a Banca Nationala volt vezérigazgatója lesz, aki elnöke az öt bukaresti nagybanksból álló bank-szindikátusnak. Megtették az ajánlatot ezenkívül Dumitriu, az Ipari Hitelintézet igazgatójának, Slavescu Victorinak, az Ipari Hitelintézet elnökének, ismert liberális közgazdásznak, volt pénzügyi államtitkárnak, valamint Ernest Ene, volt pénzügyi államtitkárnak, hogy vállalják el a pénzintézet vezetését. A két utóbbit az ajánlatot visszautasította. Anghelescu volt bankkormányzó ma este ad választ.

A kormány eláll a tervétől, hogy úgy szanálja a Marmorosch-bankot, mint ahogy Németország a Danat-bankot talpraállította, miután ez banktechnikai nehézségekbe ütközött. Ezért tehát más módot fognak keresni a pénzintézet megerősítésére.

Manoilescu, a Nemzeti Bank kormányzója, hírek szerint, még ma este beadja lemondását.

Még van itt kétezer tehetsős ember?

Lehetetlen ez, uraim. Jobbmódu kereskedők, iparosok, bankosok, tisztviselők. Ezren, kétezeren. Ennyien csak vannak még itt, Brassóban. Magyarajkuak. Ma bentjártam pillanatra a mi kis színházunknál, amelyik idejött hozzánk. Hídeg próbaterebben ülnek a színészek, színésznők. Fogasokról lógnak a jelművek. Egy spanyolfal mögött ül az igazgató, kabátban, kalapban. Percre kijön a főrendező, aki beljebb az esti operettet próbáltatja. Egy-egy szomorú nő, férfi huz el mellettem, akiknek már nincs jelenésük. Mindenki hallgat. Zene szűrődik ki szomorúan, egy-egy hang csak. Harmadik ember. Itt vannak. Minden előadás-hoz kiadás: — tizennégyezer lej. Ez biztos. Minden egyéb bizonytalan. Miért? Mivel érdemellék meg? Irót, zenészt tolmácsolnak. Erőzt, gondolatot, akármilyen keveset. Hát miért nem áru ez már? Miért nem vesszük? Kis tételben, hetenkint egyszer-kétszer mindenki, aki teheti. Mert vannak, vagyunk, ne tessék mondani. Eggyel kevesebb kávéház több veszteség a rominél, valahol valamit be lehet spórolni. De nem is kell. Van itt még ezer, kétezer, több is, akinél nem számít, magyar és gazdag. Van. Ha máskor nem, — de itt nem volna baj, ha látnánk őket. Szívtelenség ez. Csunya dolog. Uraim, hölgyek, esküszöm. Nem szabadna. Harmadik ember, hallatlan gondokkal. Mert ha most szakad — szakad egész tölpre. Belehullanak a hóba. Miért? Mert egy kicsit táncolni akartak nekünk, egy kicsit énekelni, meg akartak egy kicsit nevetetni bennünket. Hát miért fordulunk el tőlük, mert nem akarjuk őket észrevenni. Nem szép, igazán. És mi jól eszünk, jól ebédelünk és ők elkényyszerülnek innen és visszaneznek fájó útmason az asztal felé, amelyen ülünk, fehér szalvétával. Ezren, kétezeren. Egy szót sem. Nincs mit megengetni. Szegények, kedvesek. Milyen önzők, hidegek, kegyetlenek tudunk lenni! Milyen csunya, csunya dolog ez!

(b-y)

Gázrobbanás veszélye lenyegeti Tordát

Torda, október 21.

Ismertettük már többször is azt a mozgalmat, amelyet a tordai földgáz-fogyasztók szindikátusa indított a szinte hasznavehetetlen állapotban levő gázvezetékek lezáratása érdekében. A szindikátus vezetősége nemrég az uralkodóhoz és Jorga miniszterelnökhöz intézett memorandumára a belügyminisztérium utasítást adott a tordamegyei prefekturának a tordai gázvezetékek felülvizsgálására. A vármegyei prefektus elnöklése alatt meg is alakult a felülvizsgáló bizottság, amely 16 utcában végzett méréseket. A bizottság a vezetékek 35%-át hasznavehetetleneknek találta és meggyőződött arról, hogy

a gáz állandóan kiszivárog a csövekből és az egész várost robbanás veszéllyel fenyegeti.

A gázfogyasztók szindikátusa a felülvizsgáló bizottság jelentésének hivatalos tudomásulvétele után ismét az uralkodóhoz és a miniszterelnökhöz fordul s az ő útjukon igyekszik elérni azt, hogy a megrongálódott tordai gázvezetéket még a város területén kívül zárják le.

Óriási tűzvész pusztított Csikszenygyörgyön

Száz ember maradt hajlék nélkül a tél küszöbén

Csikszereda, október 21.

Tegnap, a délutáni órákban hatalmas löngtenger borította be Csikszenygyörgy községet, amely mintegy tíz kilométernyi távolságra fekszik Csikszeredától. A szél-től támogatott tűz az egyik kigyulladt házról terjedt nagy gyorsasággal végig a falun.

Amíg a megrémült emberek oltani kezdtek és a tűzoltóság katonai kirendeltséggel megérkezett Csikszeredából a lán-

gokban álló faluba, már tizenöt ház égett porrá csűrökkel, takarmánnyal együtt.

A késő esteben is tovább dühögött a tűzvész, amelyet csak a reggeli órákban sikerült eloltani. Rengeteg ház sérült meg, a kár óriási.

Több, mint száz ember maradt hajlék-nélkül. A csikmegeyi prefektura akciót indít a hajléktalanul maradt ezerenestlen emberek fölszámolására.

„Ezt is akasztófára akarják juttatni?”

Budapestben megisméllődött a Szabadság-téri rablómerénylet

Három fiatalember fojtogatni kezdett egy 70 éves trafikost, majd elrabolták a pénzkészletét. Ondi Sándor sorsától félnek a merénylet

Budapest, október 21.

Tegnap délután két órakor újabb, fel-tűnést keltő rablómerénylet történt Budapest. Bertolics Gyuláné hetvenéves asszony Orczy-ut 42 szám alatt levő trafik-jába három fiatalember lépett be, a kik cigarettát kértek. Közülük az egyik pillanatra kiment még az utcára, körül-nézet, majd visszatérve

mindhármán rávetették magukat az öregasszonyra, akit a helyiség mélyében lévő spanyolfal mögé vonszoltak és ott fojtogatni kezdtek.

Az asszonynak volt annyi lélekjelenléte, hogy sikoltozni kezdett, mire az utca felől járók elölök lépéseit lehetett hallani, a kik a lárma a trafikhoz közeledtek. A három fiatalember közül az egyik ekkor még gyorsan kiürítette a kis trafik pénz-tárfiókját, majd elengedték az eszmélet-lenül összerogyó öregasszonyt, mindhár-man kiugrottak az üzletajtón és az ut-cán futásnak eredtek. Kettőnek sikerült egérvut nyerni, a harmadik azonban, akinél a pénz volt, beszaladt a Kálvária-tér egyik házába, ott szétszórta a pénzt, abban a hiszemben, hogy az emberek fel-szedik és nem üldözik. Ezt a fiatalembert azonban a járőrök lefogták. A tömeg-ben álló Szabó Béla tizenkilencéves szabósegéd ekkor a lefogott fiatalember

mellett foglalt állást és tiltakozott, hogy ilyen nagy dolgot csináljanak belőle és ezt is az akasztófára juttassák. A köz-ben először rendőrök most már ezt a fiatalembert is lefogták. Mint nemskára ki-derült, ez is egyike volt a tetteseknek, aki csak azért lopózott vissza a tömeghez, mert féltette barátját Ondi Sándor sor-sától és meg akarta őt menteni.

A késő délutáni órákban a rendőrség letartóztatta a merénylet harmadik tet-te-sét is, úgy, hogy most már mindhárm-an a rendőrség fogházában ülnek. A merén-ylet neve: Bata Lajos huszonegyéves, Bar-nák József István husz éves cipészsegédek és Szabó Béla. A bűncselekményt mind-hármán bevallották és mentségükül nagy nyomorukat hozták fel.

A megtámadott idős trafikost súlyos zúzódásokat szenvedett és most a lakásán ápolják.

A közvélemény izgalommal várja, vaj-on statáriális bíróság elé állítják-e ezt a három merénylet is.

Legújabb jelentés szerint az Orczy-uti rablást követő három fiatalember nem kerül statáriális bíróság elé. Rendes polgári bíróság fog ítélni felettük, a mely azonban már a jövő héten összeül. A három fiatalember ismét részletes tö-reldelmes vallomást tett.

Asíra (Apolló) Mozzó BRASSÓ.

KEDD, október 21-étől kezdve fut:

»David Golder«

I. Nemirovszky, a híres író regánya nyomán. Főszerepben Harry BAUR.

Ez a film Bukarestben 2 teljes hónapig futott a legnagyobb fővárosi moziban.

Ezenkívül: Zsurnál és Micky-Maus.

Jövő műsor: GERDA-MAURUS, Ufafiilm.

Ha még egyetlen borotvapengével sem volt megelégedve, egészen biztos, hogy a „LÉRESCHE” borotvapenge

minden tekintetben kifogja elégtent. A legraguyogóbb minőségű penge, az ösz-szes létező penge-márkák közt. Kérjen díjtalan próbát a Romániai vezér-képviselőtől.

NARCISSE H. BALTHAZAR
Bucuresti, I. Str. Selari 17.

Az ipar és a hitel

Napirendre tűzte a kormány az ipari hitelek kérdését

A Nemzeti Bank felemeli az általa közvetlenül nyújtott ipari hitelek kereteit, a kormány pedig az Ipari Hitelintézet útján fog új kölcsönöket juttatni az iparnak

Bukarest október 21.

Amint ismeretes, abban a pillanatban, amint az európai pénzügyi helyzet feszült lett,

a külföldi bankok egymás után fel-mondták a romániai ipari vállalatok részére folyósított kölcsöneiket.

Már ez egymagában is elég súlyos helyzetet teremtett az ipar számára, tekintve, hogy a belföldi pénzintézetek ezeket a kölcsönöket nem vállalhatták át, mint-hogy maguk is elég szorult helyzetbe kerültek. Ezt a Banca Nationala azzal tetézte, hogy maga is csökkentette azokat a hiteleket, amelyeket visszeszámitolások formájában közvetlenül nyújtott a nagyobb vállalatoknak.

A gyáriparosok szövetsége több vezetőségi ülésen foglalkozott azzal a helyzettel, amelybe az ipari vállalatok a hitelválság következtében kerültek. Rámutattak arra, hogy

hitel nélkül az ipar nem tud megenni és ha a kormány, illetve a Nemzeti Bank valamilyen megoldást nem talál, igen sok gyárban meg fog szünni a munka.

A maga részéről a szövetség, különböző deputációzások során, azt az előterjesztést tette, hogy a Nemzeti Bank azonnal állítsa vissza a vállalatok számára a meg-szavazott visszeszámitolási hitelkeretet, a kormány pedig ipari kötvények kibocsátása által szerezzen pénzt az ipar hitelszükségletének ellátására.

Ezek az előterjesztések mintegy két hónappal ezelőtt történtek már, azonban ígéreteknél egyebet eddig nem kapott az ipar, sőt még csak a Nemzeti Bank sem állította vissza a közvetlen ipari hitelek régebbi kereteit. Az ipar helyzete emiatt most már olyan súlyossá vált, hogy a pénzügyi kormány is belátja végül, hogy ezen a téren is tenni kell már valamit. — Amint értesülünk a Nemzeti Bank vezetősége és a pénzügyminisztérium illetéke-sei között tárgyalások vannak folya-matban az ipari hitelválságnak valami-lyen módon való megoldása kérdésében. Ezekről a tárgyalásokról még nem szí-várogtak ki konkrét hírek. Érdeklődé-seink során csak annyit tudhattunk meg, hogy

a Nemzeti Bank már a napokban fel-fogja emelni az általa nyújtott köz-vetlen ipari hitelek kereteit,

ezenkívül, hogy a pénzügyminisztérium valami olyan megoldást keres, hogy az Ipari Hitelintézet — Creditul Industrial — útján lehessen az ipart a termeléshez szükséges hitellel ellátni.

A Creditul Industrial, amelyet azért létesítettek, hogy az ipari hitelszükségletet ellássa, az utóbbi időben — s ez már tart vagy két éve — nem folyósított jelentősebb kölcsönöket, mivel új pénzeket nem kap sehonnán, a régebben kihelyezett tőkéknek pedig még a kamatait is alig tudja behajtani a vállalatoktól, nem kis mértékben azért, mert a kölcsönök folyósításánál nem annyira a vállalatok rentabilitását, mint inkább politikai ho-vátartózkodását nézte!

FAISCOLAK ES SZOLLÓULTVÁNYTELEPEK RT.
AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD, JUD. ALBA
ARJEGYZEK DÍJTALAN.

Egyévi fogházra ítélték Brán Emil nagyváradi kanonokot volt szenátort és öccsét Brán Lőrinc lelkészt

Nagyvárad, október hó 21. Feltűnést keltő ítéletet hozott a zilahi törvényszék a tegnapi nap folyamán. — Két ismert fivér, Brán Emil címzetes nagyváradi kanonok és testvéröccse Brán Lőrinc szamoszéplaki lelkész ültek a vádlottak padján.

A bűnügy az agrárreformmal van összekötve és még az 1924—1925-ös évekre nyúlik vissza.

Gróf Teleky László nagybirtokosnak az agrárhatóságok mentesítették több ezer holdas birtokából 300 hold szántót és 50 holdnyi szőlőt de azzal a záradékkal, hogy ezt a megmaradt néhány száz holdat kiparcellázzák a marosszéplaki parasztok számára olcsó áron.

A gróf a birtoka parcellázását Brán Lőrinc falubeli lelkészre és bátyjára bízta, aki akkor Máramarost képviselte a szenátusban.

A Brán fivérek megegyeztek a falusi parasztság vezetőivel, hogy a birtok holdját, amelynek akkor 40—50 ezer lej volt a napi értéke, tízezer lejes áron mér ki az igénylők között. Természetesen

a szegény földhözragadt falusiaknak csak vételkedvük volt, de pénzük nem. Miért is a hatalmas, befolyásos papi emberek vállalták a pénz felhajtását olcsó kamattal. Fel is vettek két és fél millió lejt 8 százalékra. Miután azonban a kölcsönszerzésnél nagy jutalékok szerepeltek, amit a gróf terhére írtak, minden tízezer lej után 2000 lejt, gróf Teleky a Brán testvérektől csak 8000 lejt kapott birtoka holdjaiért. Mikor a falusi emberek tudomást szereztek róla, hogy nekik tízezer lejt kellett fizetni egy holdért, holott a gróf 8000 lejtért adta el a földet, bűnügyi feljelentést tettek a kanonok és saját lelképásztoruk ellen.

A Brán fivérek próbálták beigazolni, hogy a jutalék nem őket illette és az agrárüzletből kifolyólag nem ők tették zsebre a százazekat, azonban a bíróság konstataulta a törvényellenes spekulációt és elítélte a szilágymegyei román társadalom két ismert vezető tagját. Mindkettőt egy-egy évi fogházra.

A vádlottak az ítéletet természetesen megfellebbezték.

„Ígérték is 20 milliót, de csak egyet utaltak ki...”

Rozván volt prefektus megrázó vallomása a lupényi pörben

— Tizenöt halott egy csomóban... Senkisémet adott parancsot a sortűzre

Déva, október 21.

A lupényi vérfürdő vád alá helyezett bűnöseinek ügyében megkezdett törvényszéki tárgyaláson kedden délután 6 óráig tartott a még hátralevő 18 vádlott kihallgatása, amelynek megejtése után tértek át a tanúk kihallgatására.

Radu Nicolae, a lupényi villamosközpont főgépésze és Anton Teodor főfűtő a villamosközpont megszállásának és a gépek leállításának történetét adták elő. Baleset után vulkáni községi bíró azt vallotta, hogy a vérengzést megelőzőleg a csendőrök puskatűzzel akarták a tömeget szétoszlatni és ekkor a tömeg kövekkel és botokkal támadt a karhatalomra. Ekkor dörmögött el a sortűz. Martin Rudolf bányászviselő vallomása után került sor a nagy per koronatanújára, Rozván István dr. volt vármegyei prefektusnak a kihallgatására.

Rozván elmondotta, hogy a lupényi bányamunkások elégedetlenek voltak a szociáldemokrata szakszervezettel, mert az az 1926 évi kollektív szerződés megkötésekor lemondott a munkások természetbeni járandóságáról. Ő látta a növekvő nyomort és a kormánytól sürgős segítyt kérte. Ígérték is 20 millió lejt, de csak egy milliót utaltak ki. Ezt az összeget is utépisítésre fordították, amikor 30 fős hi- degenben naponta 30—50 lejt kerestek a munkások. Augusztus első napjaiban úgy Munteanu Tódor, a független szakszervezet vezetője, mint a vulkáni jegyző már előre jelentették, hogy sztrájk van készül- lóban. Augusztus 5-én, amikor Lupényba kiérkezett, a munkások botokkal és vas- dorongokkal felfegyverkezve már meg- szállították a villamosközpontot. A tömeg

megismételt felszólításainak sem engedel- meskedett s Rozván telefonon kért erősí- tést a dévai szubprefektus utján. Nem- sokára teherautókon 180 grancsár érke- zett Lupényba. Másnap reggel 5 órakor újra megjelent a villanytelepnel, könyö- rögve kérte a munkásokat távozásra. A tömeg azonban nem mozdult. Ekkor a dévai főügyész négy csendőrt előrekü- lödött, hogy a tömeget puskatűzzel oszla- sák szét. Ekkor azonban az egyik csend- őrkáplár a fején megsebesült és azonnal a fegyveréhez nyúlt. A tömeg közé lőtt.

Ezután adta le a kalonaszág a sortűzet, amelyet senki sem parancsolt meg. Maga Rozvány egy halomban 15 halottat számlált meg a sortűz után, az letván- bányánál pedig hatot.

Vallomása végén Rozván előadta, hogy a sztrájk oka elsősorban az volt, hogy a munkások keresetéből sok levonást eszközöltek.

Rozván kihallgatása után Borsai Os- kár bányalaktos elmondotta, hogy Roz- ván prefektus és Török ügyvéd határo- zottan támogatták a független szakszer- vezetet. Munteanu szerinte nem igazolt sztrájkra.

Terhelő vallomást tett Munteanu Bal- la Péter előfűtő, aki elmondotta, hogy a villanytelep elfoglalása után Munteanu őt felelősségre vonta azért, mert megje- lent a telep udvarán. Ekkor ő azt kér- dezte Munteanutól:

— Ki felel azokért a károkért, amelyek a tárnákat érhetik a gépek és szivattyúk leállításai miatt?

— Az egész vidék! — felelte Munteanu.

Balla szerint Munteanu azt is elmon- dotta ekkor, hogy minden zsilvölgyi bá- nyavárosba bizalmi embereket küldöttek ki, hogy a munkásságot a sztrájkhoz való csatlakozásra felszólítsák.

A tárgyalás folyik.

Nem vesz filmet Bulgária, nehogy devi- zát kelljen kiadnia

Szófia, október 21.

A bolgár minisztertanács felhatalmazta a pénzügyminisztert új devizarendelet kibocsátására, amely rendkívül szigorú intézkedéseket fog tartalmazni. A ki- adandó rendelet elsősorban Németorszá- got sújtja, amennyiben megtiltja, hogy külföldi filmek megvételére valutát ki- adjanak. A rendelet értelmében továbbá a külfölddel összeköttetésben álló keres- kedők csak igényük háromhavi előzetes bejelentésével és számláik mellékelésé- vel kaphatnak devizát.

Szatmáron a nyugdíjasok moratóriumot kapnak

A bank nem perli őket, az adó nem árverez

Szatmár, október 21.

A szatmári nyugdíjasok ugyanúgy, mint az ország többi városainak nyugdi- jasai már hónapok óta nem kapnak nyugdíjat. Az instanciák és depótációk nem érnek semmit sem, a nyugdíj tem- pója nem gyorsul. Ha van egy kis pénz, fizetnek nekik valami keveset, ha nincs, nem fizetnek.

A bankok és az adóhivatalok azonban nem akarnak tudomást venni arról, hogy a nyugdíjasok ilyen szomorú helyzetben vannak és továbbra is szorgalmazták a fizetést és tüzik ki az árveréseket.

A nyugdíjasok népes küldöttsége ma is- mét járt a prefektusnál és előadta, hogy már nem is azt kéri, hogy fizessék őket és adjanak pénzt a kezükbe, csak any- nyit, hogy ne bántsa a nyugdíjasokat a bank és ne bántsa az adóhivatal sem.

A prefektus azonnal érintkezésbe lé- pett Dumitrescu Vasile bankfőnökkel, a Nemzeti Bank szatmári fiókjának igaz- gatójával és Stavarat Demeterrel, a szat- mári pénzügyigazgatóság vezetőjével és intervenciójának eredménye is lett,

amennyiben a bankok a nemzeti bank főnökének ígéretet tettek, hogy a nyug- díjasokat nem bántják addig, amíg az állam nekik nem fizet és ugyancsak ígéretet tett Stavarat pénzügyigazgató arra vonatkozólag is, hogy nem tűz ki adóárverést a nyugdíjasok ellen addig, amíg azok nyugdíjaikat kézhez nem fizetik.

Tiszta moratórium. Ezt kéri az ország fizetéseképtelen kö- zönsége is. A nyugdíjasoknál és Szatmá- ron már megkezdtek.

A szép Pixavon-haj

olyan lukszus, amit mindenki megengedhet magának.

A Pixavon-shampoo

laza teltséget és új fényt ad hajának. Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 10 Lei.

A Pixavon-shampoo teljesen mentes a szódától.

Matuskát semmiesetre sem adták ki Magyarországnak

A tömeggyilkos vígan tréfál és mókázik a rabkórházban

A bécsi rendőrség szerint Matuska egyedül követte el a merényleteket

Budapest, október 21.

Matuskáról az volt az utolsó híradás, hogy legutóbb szerzett fertőző venerikus betegsége miatt beágyaltották a rabkór- házba, s ott orvosi gyógykezelés alá vették. A legújabb jelentések szerint a bécsi rendőrfőnökség előtt valósággal őrzőgő és megfört Matuska a rabkórházban fel- tűnő hangulatváltozáson ment keresztül. Egészen felszabadult a lidércnyomás alól, amely a kihallgatások végtelen során át hatalmában tartotta és

gondtalanul, a jövővel látszólag semmit sem törődve tréfál és mókázik a rab- kórház betegeivel és orvosával.

Nagyon valószínű, hogy Matuska Szil- veszter feltűnő hangulatváltozásában igen jelentékeny szerepet játszik az a körü- mény is, hogy egyelőre szó sincs a ma- gyar hatóságok részéről megindított ki- adatási kérelem teljesítéséről. A biator- bányi rémért e pillanatban három állam hatóságai versengenek Ausztria a maga részéről föltétlenül bíróság elé állítja Ma- tuskát Szilvesztert az anzbachi vasutvo- nalon elkövetett merényletért. Minthogy azonban a merényletet még idejében szor- revették és a közeledő vonatot megállítot- ták, Matuska pokoli terve ez alkalommal csődöt mondott. Az osztrák bíróság előtt Matuska nem is kap súlyos büntetést. Körülbelül 15—20 évi fegyházbüntetésre volna kitéve.

Míg a bécsi rendőrfőnökség Matuska ügyében azzal a megállapítással zárta le egyelőre a nyomozást, hogy Matuskának nem voltak bűntársai és a sorozatos vas- uti merényletek indítóoka Matuska Szil- veszter hatalmi örületében, szadistikus hajlamaiiban és gyújtogatási mániájában keresendő, a budapesti rendőrség újra felvette azt az elejtett szálát, hogy Ma- tuskának okvetlenül titkos kommunista szervezettel kellett összeköttetésben ál- lania.

JÁTSZUNK VONATROBBAN. TÁST

Megirtuk, hogy az ausztriai Hartberg—Friedberg-i vasutvonalat ismeretlen tette.

sek hatalmas kódarabokkal szórták tele. A kövek miatt a pályáor hajtánya ki is síkolt, de a legközelebbi vonatot még si- került a katasztrófától megmenteni.

A vizsgálat megállapította, hogy a köveket gyermekek hordták a pá- lyáestre.

A gyermekeket már őrizetbe is vették és ki is hallgatták. Ekkor derült ki, hogy ennek a szerencsétlenségnek indítóokai is Matuskához fűződnek. A gyermekek ugyanis olvasták a Matuska merényletei- ről beszámoló lap tudósításokat s ezek in- ditották őket arra, hogy szikladarabokat rakjanak a sínekre és gyönyörködjenek a kövek szétmorzsolódásában. A hatósá- gok Matuska növényekit kiadták házife- nyítésre, a vasuti pályán okozott károk megtérítése végett a szülők ellen indíto- tak eljárást.

MERÉNYLET A BUDAPEST—PRÁGAI GYORSVONAT ELLEN

Ismeretlen tettes, akinek személyéről egyelőre az illetékes hatóságok semmit sem sejtjenek, hétfőn éjszaka merényletet kísérelt meg a komáromi Dunahídnál a Budapest—prágai gyorsvonat ellen. Nem sokkal a gyorsvonat érkezése előtt ismer-etlen férfi az iránt érdeklődött a komá- romi Dunahid pályáorától, hogy vajjon nem késik-e a gyorsvonat? Az ő felvi- lágosításai után távozott és nyomtalanul eltűnt. A pályáor ezután elindult a szo- kásos ellenőrző útjára s akkor fedezte fel, hogy a hid előtt néhány méternyire valaki két, egyenkint 70—80 kg. súlyú kö- vet hengerített a sínekre. Arra már nem volt idő, hogy a köveket elhengerítsék, mert a gyorsvonat teljes gőzzel szágul- dott a hid felé. A pályáornak azonban fényjelekkel mégis sikerült a vonatot megállítani és elejét venni a szerencsét- lenségnek.

Az akadály eltávolítása után a gyors- vonat folytatta útját. A merényletről ugy- a magyar, mint a cseh hírdőrséget értesí- tették és megindították a nyomozást a merénylet tettesének előkerítésére.

HA BUTOR
LEGYEN

SZEKELY & RÉTI
BUTORGYÁRÁBÓL
MAROSVÁSÁRHELY
BUKAREST
BRASSÓ
MOTTO: ELŐKÉSZBŐL — A LEGJOBBAT — LEGOLCSÓB-
BAN, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL.

OKTÓBER 21.

A HÁZASSÁGOK TRAGÉDIÁJA — SZÁMOKBAN

Bukarest, október 21.

A házasság és családi élet válságának világszerte annyit vitatott kérdése végre közelebbi megvilágítást nyer a romániai válóság számbeli viszonyainak a reflektor-fényével is. A nyomorúságos feltételek között működő Népszámlálási Hivatalnak sikerült most már odáig jutnia hatalmas anyaga feldolgozásában, hogy a múlt év végén eszközölt népszámlálás és az évről-évre összeállított anyakönyvi statisztikai adatainak az egybevetésével abszolút számokkal és százalékaránnyal mutathasson rá,

menyiben lehet beszélni Romániában a házasság és a családi élet tényleges válságáról?

Amint köztudomású, a házasság intézményének a hanyatlást fokát rendkívüli módon a társadalmi megrázkódtatások, általában pedig az ipari civilizáció fejlettsége feltételezi.

Ezek a jelenségek bontják meg elsősorban a családi élet régi alapjait.

Abban a mértékben, amint a nő is bevonódik a termelésbe, csökken a szokványos házasság és családalapítás lehetősége. Ennek a körülménynek viszont súlyos kihatása van a népszaporulatra, amely a nagyipari országokban, újabban például már Németországban is, állandó visszaesést mutat.

Romániában, mint általában a tulnyomóan parasztlakosságú országokban, ez a tendencia eddig aránylag csak gyengén nyilvánul meg, de megvan és bizonyos hullámmal szintén erősödően van.

A gazdasági válság kétségtelenül fokozni fogja

aligha van messze az idő, amikor Románia, különösen a fejlettebb Erdély, besorakozik a nyugati országok közé, amelyek a népszaporodás szempontjából is deficitel zárják évszázados mérlegeiket. Főképpen, ha a gyermek-halandóság továbbra is az eddigi kiméletlenségrel fogja tizedelni az élet táborát a Haláléval szemben.

MINDENÜTT CSÖKKENT A HÁZASSÁGOK SZÁMA

De lássuk a számokat, amelyeket a friss statisztika felvonultat.

A házasságok száma az elmúlt évtizedben jelentősen megcsappant,

mégpedig nemcsak a városokban, hanem a falvakban is. Amíg ugyanis 1921-ben a falvakban 330 ezer 696, a városokban meg 65 ezer 300 frigyét kötöttek, 1930-ban már csak 277 ezer 92-öt, illetőleg 52 ezer 536-ot. Ez a visszaesés azt jelenti, hogy amíg

1921-ben ezer falusi lakos közül 27 házasságot kötött, 1930-ban már csak 19.

Ez az arányszám 1927-ben átmenetileg feljavult 21-re.

A városokban persze jóval alacsonyabb a házassági hajlam,

amennyiben 1921-ben ezer városi lakosból 19, viszont 1930-ban mindössze 14 férfi, meg nő szánta rá magát a menyegzőre. Érdekes, hogy 1925—1928. között a városokban is megnövekedett ideiglenesen a házassulók száma.

A VÁROSOKBAN KÉTSZER ANNYI A VÁLÁS, — MINT A FALVAKBAN

Ami a válásokat illeti, ezek terén is hasonló fejlődés tapasztalható a statisztikai adatok szerint.

A szóbanforgó évtized folyamán természetesen 1921-ben volt a legtöbb válás úgy a falvakban, mint a városokban. Ez általános jelenség volt minden hadviselt országban:

a háború és forradalmi vajadások rendkívüli mértékben rombolták szét a házasságokat is.

A válások száma 1921-ben a falvakban 13 ezer 586 volt, míg 1930-ban már csak 8 ezer 150. Ezzel szemben a városokban 1921. óta alig csökkent a válások összege: 1921-ben 3 ezer 896, 1924-ben 4 ezer 926, aztán 1928-tól fogva állandóan 5 ezer 500 körül.

A házasságok számához viszonyítva a válások aránya, az egész évtizedet áttekintve, a következő:

A falvakban csak minden 26 házasságból

Folyton kevesebb a frigy, több a válás, csökken a születés

bontottak fel egyet, míg a városokban 10 házasság közül egy mindig a váláshoz vezetett.

A házasságok összes számát véve alapul, meg lehet állapítani, hogy

a városokbeli válás-arány éppen kétszer akkora, mint a falvakban.

Egyébként érdemes itt megemlíteni, hogy 1921-ben nemcsak a válások, hanem a házasságok száma is különösen nagy volt, míg azóta aránylag több a válás és kevesebb a házasság.

Ennek megfelelően persze a születések száma is redukálódott,

bár nem feltűnő mértékben, ami annak tulajdonítható, hogy a lakosság zöme falusi. Az egész évtized átlagát véve, lakosonként 1.4 ezrelék a születési visszaesés. Ennél sokkal

NAGYVÁRAD: pékek és polgárok harca a kenyérért

Mit mond a közönség, mit a nagysülődék, amelyek állítólag havi tizedes adnak a konkurrenciának, hogy ne dolgozzanak

Nagyvárad, október 21.

A kenyér másutt is probléma, nemcsak Nagyváradon. De talán egyetlen városban sem olyan kiéleződött a helyzet ezen a téren, a kenyérbélyegrendelet megjelenése óta, mint ebben a városban. A nagyvárad-i sütőipar nem tud belenyugodni a megváltoztatathatatlanságba és napról-napra ostromolja a városi tanácsot az árak felemelése érdekében. Az a körülmény viszont, hogy Nagyváradon jelenleg egy kgr. félbarna kenyér 7 lej 50 bant, a közönség részéről váltott ki érthető tiltakozást,

mert kétségtelen, hogy a mai buzaárak mellett is a 7.50 lejes ár olyan tisztességes, hogy abba már a bélyegkiadásokat is bele lehetett kalkulálni. Árultak ugyan olcsóbb kenyeret, de

az olcsó kenyér eltűnt a piacról.

A publikum ezt az eltűnést igen érdekesen motiválja és szelvében elterjedt a hír, hogy a nagy sütők, a kenyérgyárosok havi 4000 lej fizetést adnak a kisebb pékműhelyek tulajdonosainak s ha a pékmester még dolgozik is számukra, külön heti 1200 lej munkabért, csak azért, hogy önállóan, — saját rezsiják-

ben ne termeljenek. Így csak három-négy nagy pék dolgozik és látja el száz ezer ember kenyérszükségletét s tartja az irányárakat, akár maximál a tanács, akár nem. A tanács pedig maximált, azonban a pékek felebezték és, ha a felebezés egyébre nem is, arra jó volt, hogy a maximális árakat ne vegyék figyelembe.

Tegnap a sütők beadványára újra nagy tanácskozás volt a városházán, mely a drágítási akció végleges megfeneklésével végződött

Beszéltünk a pékipar képviselőivel, pékek és közönség egyformán elkeseredett hangulatban védik a maguk igazát.

— Nem bírjuk naponta megfizetni a kenyérbélyeg szükségletét, nem rendelkezünk ennyi pénzüsszegg felett, mondotta a legnagyobb nagyvárad-i kenyérgyár tulajdonosa, s a helyzet az, vagy lisztet telik és bélyegre nem, vagy bélyegre van, de akkor nem tudunk lisztet vásárolni. Nem hisznek nekünk, pedig így van, a pékipar csődbe jutott, vergődünk még egy kis ideig, — mi is a mindennapi kenyérért.

Jorga pozíciója megerősödött, miért hát ez a nagy sietség?

Szatmár egyszer megszabadult már zeneiskolájától, most visszaszerkesztik

A felülvizsgálati bizottságnak nem olyan sürgős

Szatmár, október 21.

A szatmári zeneiskola kérdése hónapok és évek óta vajdik. Ez az iskola annyi pénzbe van a városnak, amennyivel ma a város zavaros pénzügyeit okvetlenül szánálni lehetne. Bendiner Nándor zeneiskolai igazgató eltávazása után, végre sikerült a városnak ezt a kellemetlen és rengeteg pénzbe kerülő intézetet hatásköréből és büdtségéből kioperálni, míg most — nem lehet tudni mely okból — a város ismét visszavette a zeneiskolát a Lucaciú Énekegyesülettől, amely az iskolát annak végleges összeborulása előtt átvette és szánálta.

Ennek a városi bölcsességnek indítóka állítólag az volt, hogy egy ilyen fontos kulturális intézményt nem lehet egy magán-egyesület kezén hagyni.

Az átvétel megtörtént, erőszakkal történt meg, botrányok és tiltakozások közepette.

A város elmozdította a tanárokat, aztán újból kinevezte azok egy részét és mint mindig, úgy intézkedett ebben a nem jogerősen átvett zeneiskolában, mintha ez a zeneiskola ismét és véglegesen a városé lenne.

A Lucaciú Vasile Énekegyesület az átvételt megfélebbizte és éppen ma tárgyalta ezt a felebezést a kolozsvári felülvizsgálati bizottság, amely előtt a város azzal védekezett, hogy el kellett venni a zeneiskolát az énekegyesülettől,

mert ez az egyesület nem jogi személyiség. Az egyesület ezzel szemben igazolta, hogy jogszemélyisége iránti kérvénye már Bukarestben fekszik, azt pártolólág, éppen a prefektus terjesztette fel és így minden reménye meg van arra, hogy a jogszemélyiségét elnyeri és így semmi akadálya nem lehet annak, hogy az iskola ügyeit vezesse.

A felülvizsgálati bizottság ugyanerre az álláspontra helyezkedett, mikor kimondotta, hogy az ügy tárgyalását elhalasztja addig, amíg a jogszemélyiség ügyében a miniszter dönt.

Nagyon könnyen megtörténhetik tehát, hogy a felülvizsgálati bizottság megsemmisíti a zeneiskola átvételének határozatát és ez esetben hihetetlen komplikációk állanak itt is be. A város már intézkedett, tanárokat nevezett ki, szemé-

A legvastagabb kabát

sem védi meg fertőzéstől! Mert az influenza és a meghűléses betegségek előidézői a szájon és orron át férkőznek a szervezetbe. Ezek ellen csak egy védekezés van:

Panflavin-pasztilák.

Gondoljon rájuk különösen nedves, boros időben. Mert jobb a betegséget megelőzni, mint gyógyítani!

lyi szerződéseket kötött. Perek lesznek újra, sorozatos és végnélküli perek.

Öfelsége éppen most biztosította bizalmáról Jorgát és ezzel egyben biztosította adott odavonatkozólag is, hogy a kormány egyhamar nem bukik. Ennek ellenére Szatmáron mint mindig, és így most is sietnek.

A város minden határozatát azonnal végrehajtja, soha a felettes fórum jóváhagyását nem várja be és így ha a felettes fórum a határozatot megsemmisíti, az elhamarkodott lépés ismét pereket eredményez és természetesen kártérítési ítéletekkel végződhetik.

Már nem olyan labilis az interimis élete: miért sietnek ilyen szörnyű módon? Lassabban egy kissé. Lassabban!

Magyarország nem kéri moralóriumot

Budapest, október 21.

A bukaresti „Cuvantul” tegnapi száma azt a hírt közölte, hogy a magyar kormány moralóriumot kért külföldi tanácsaival. Illetékes helyen kijelentik, hogy ez a híresztelés minden alapot nélkülöz és bizonyára valami tözsdei manővert lett volna hivatva támogatni.

Laval 3 kérdése

Páris, október 21.

A Havas ügynökség jelenti az „Ile de France” oceanjáró fedélzetéről:

Laval francia miniszterelnök három kérdést beszél meg washingtoni útján. Az első a biztonság és leszerelés kérdése, a második adósságok és jóvátetelek kérdése, és a harmadik az általános pénzügyi válság.

Mondjuk már, hogy megbeszélte!

Statárium Irországban

London, október 21.

Az ir kormány egész Irország területére kihirdette a statáriumot mindazon büncselekményekre, amelyek a fennálló társadalmi és államrend felforgatására irányulnak. A statáriális bíróság Dublinben ülészik, és öt magasrangú katonatisztből áll. A kormány egyidejűleg feloszlott tizenkét szervezetet, köztük a Szovjet Barátainak Egyesületét.

A monarchia felújítására gondolni sem lehet — jelentette ki Benes

Prága, október 21.

A kamara külügyi bizottságában Benes ma nagy beszédet mondott az aktuális gazdasági és politikai kérdésekről. Benes kijelentette, hogy Németország, Franciaország és Olaszország egyöntetű megegyezése nélkül nem lehet hosszú időre konstruktív és pozitív dolgokat teremteni. Ugyanez áll a közép-európai államokra is, ahol a kiindulópont a cseh—magyar kereskedelmi szerződés és a két állam közötti jó viszony megteremtése. Kätelességünk — mondotta Benes —, hogy a nehéz időkben Magyarországnak bersületes jószándékkal segítségére siessünk, hogy boldogulni tudjon. A monarchia visszaállítására gondolni sem lehet — fejezte be beszédét a cseh külügyminiszter.

Telefon 145

Redoute Mozzó

BRASSÓ

Ma szerdán Liane Haid és Willy Forsi

„Vége a dalnak”

című nagyszabású filmperejtében.

Digyázat!

Jön a következő műsor: „ZINKER”

Ne borotvapengét

kérjen hanem követelje a

ezérképviselő: C. Duisberg
București I. Str. Carol Nr. 3

ESKÜSZÖM... IGY TÖRTÉNT

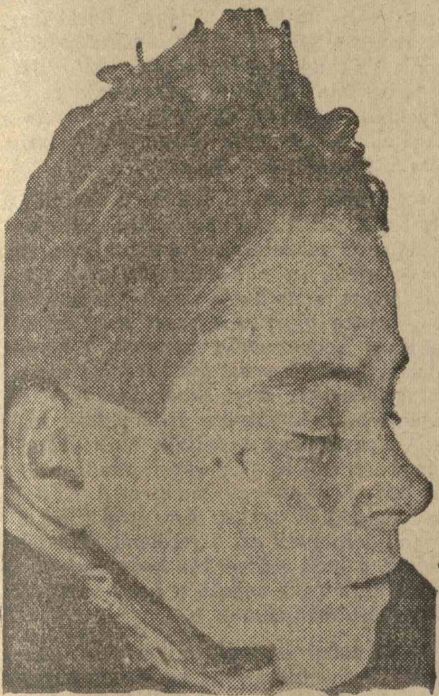
A schitu-magureanu-uti gyilkos iskolát csinált

Bukarest, október 21.

Majdnem ugyanabban az órában, amikor a Schitu Magureanu-uti borzalmas gyilkosság tettesét a befejezett nyomozás után a rendőrségi fogházból átszállították az ügyészségre, — újabb, majdnem azonos körülmények között végrehajtott gyilkosság híre lármázta fel a bukaresti rendőrség büntügyi osztályát.

A Schitu Magureanu-uti gyilkosnak nem

Egy félórával később, a gyilkosság hírére fellármázott környékbeli lakók olyan hatalmas tömegekben vonultak a büntény színhelyére, hogy minden forgalom elakadt a környéken. Mások a hulla körül foglalkozó detektívek távoztartják a kíváncsiakat, ez alkalommal azonban a büntügyi osztály főnöke úgy határozott, hogy mindenkinek, aki kíváncsi a megtalált holttestre, akadály nélkül kielé-

Az áldozat

sikerült meggyilkolt áldozatát kilopni az utcára. Amint részletesen megírtuk, a gyilkos, amikor áldozata oszlófélben lévő hulláját a hátán cipelte, megzavarták irtózatoss munkájában. A sötét lépcsőházban leejtette a hullát és később már sem bátorsága, sem ideje nem volt arra, hogy a holttestet kicipelje az utcára. A Schitu Magureanu-uti gyilkos úgy látszik iskolát csinált, de a tanítványok ügyesebbeknek bizonyultak tanítómesterükkel. — Leutánozták a gyilkosságot, azzal a különbséggel, hogy nekik tényleg sikerült az áldozatukat kicipelni az utcára, anélkül, hogy végzetes munkájukban valaki is megzavarta volna őket.

HOLTTEST AZ UDVAR KÖZEPÉN

Popescu György piaci árus, pontosan reggel öt órakor hagyta el a Sinaia-utca 22. sz. alatti lakását. Keresztül baktatott a ház előtti hosszú udvaron, kiért az utcára és sietős léptekkel megindult, hogy még kelő időben érkezzen ki az obori vásártérre. Alig ért át az utca tulsó felére, amikor észbe jutott, hogy valami hivatalos írást odahaza felejtett. Sietve megfordult, visszasietett a lakásához, de amikor megint át akart haladni az udvaron, irtózatoss vette észre, hogy

az előbb még elhagyott udvar közepén egy holttest fekszik.

Pár perc múlva a fellármázott környékbeli lakók már ott tolongtak az udvar közepén és sápirozva adták tovább a vészhi: újabb rejtélyes gyilkosság történt az éjszaka.

A kora hajnali órák dacára, alig egy félórával a hulla felfedezése után a rendőrség büntügyi osztálya már teljes készenléttel megjelent a helyszínen és megkezdődött a nyomozás...

A büntügyi osztály főnöke és a soros törvényszéki orvos együttesen vizsgálták meg az udvar közepén fekvő hullát. Már a nyomozás első öt percében tisztázódott egy döntő fontosságú körülmény:

a gyilkosságot nem itt, a Sinaia-utca 22. sz. ház udvarán hajtották végre, hanem a Schitu Magureanu-uti gyilkos tanítása szerint a büntény elkövetői, ide hurcolták meggyilkolt áldozatukat.

A hulla különben is ott feküdt az udvar közepén, szemben a kapubejárattal, tehát teljesen ki volt zárva az az eshetőség, hogy a piaci árus, amikor először keresztül ment az udvaron, fel ne fedezte volna a holttestet.

A FIAM

A törvényszéki orvos megállapításai szerint a gyilkosságot alig néhány órával a büntény felfedezése előtt követték el. A halott balmellén egy másfélcentiméternyi széles seblátszott. A szúrás pontosan a szív alatt hatolt a szerencsétlen áldozat testébe és minden valószínűség szerint azonnali halált okozott.

githeti kíváncsiságát. És egy újabb óra elteltével

már eredménye is mutatkozott ennek az ötletesen alkalmazott nyomozási trükknek.

Valósággal drámai körülmények között sikerült az ismeretlen hullát agnoszkálni. A hulla körül tolongó tömegből egy éltebb asszony szinte félőrülten verekedte magát keresztül.

Éles, szinte velőig ható sikoltás hallatszott és a következő pillanatban a szerencsétlen anyja rádobta magát meggyilkolt fiára.

AZ ALDOZAT

A büntügyi osztály emberei már hozzászoktak az ilyen jelenetekhez. Alig két percet engedélyeztek a boldogtalan anyának, hogy könnyeivel öntözze meg örökre elnémult fia holtravált arcát. Már nem volt több szükség a kíváncsiak tömegére. Az udvart detektív-kordon zárta le és megkezdődött az első kihallgatás.

A detektívek már tisztában voltak a halott személyazonosságával Grigore Nicolae, tizen-négy éves mechanikus volt a halott és az áldozat anyja hangos zokogás közben mondott el mindent, melynek alapján megindulhatott a további nyomozás.

A tetemrehívás

— A barátaival korcsmába ment a fiam, máskor mindig hazajött tizenegy órára... egy pillanatra nem hunytam le a szememet az éjszaka és most így kell rátalálnom...

Egy újabb óra elteltével már kezdetét vehette a tetemrehívás. A detektívek egymás után szállították be a környékbeli műhelyekből a meggyilkolt fiatal mechanikus barátait. Ott, a néma halottal szemben folytatták le a kihallgatásokat. És a büntény körönalai már kezdtek kialakulni.

A fiatal mechanikus a barátaival együtt belér egy korcsmába. Vidáman telik el az este és aztán a mulatozó társaság tagjai hazaszállingóznak. Csak ketten maradnak a korcsmában, a fiatal mechanikus és Ba-

lassa Márton.

A büntügyi osztály főnöke ráteszi a kezét Balassa vállára:

— Nincs semmi értelme a tagadásnak... valld be szépen, hogy te ölted meg ezt a szegény fiut.

A gyilkossággal vádolt munkás halottápadt arccal hátrál és kétségbeesetten védekezik:

— Nem... én nem vagyok gyilkos.

— Tudom, hogy nem akartál gyilkolni, lehet, hogy összevesztél vele és úgy, a vita közben kiszaladt a kés a kezedből.

— Nem... nem...

— Minek a tagadás? Nem látod be, hogy sokkal okosabb volna, ha saját jószándékodból

mindent bevallanál?

— De én ártatlan vagyok...

A detektív főnök hideg, szinte a velőig ható pillantással nézi a vergődő gyanúsítottat. Ez a pillantás már elárulja, hogy ez az ijedt, reszkető ember aligha szabadul ki többet a feléje dobott hurok alól.

Alig tíz percig tart a vallatás és már újabb képekkel bővül ez a friss büntügyi történet:

Éjjel egy órakor egyedül marad a korcsmában a mechanikus, aki most némán fekszik az udvar közepén és Balassa Márton. Megindulnak... Utközben, a késő éjszakai idő dacára felkeresik egy ismerősüket. Két nővér lakik itt, Constantinescu Mariora és Sabina.

— Talán egy félórát töltöttünk az ismerősünkkel, — mondja Balassa, — és aztán a ház kapujánál elbáltunk... sejtelnem sincs, hogy mi történt azután...

A detektív főnök éles hangon közbeszól:

— Már mondtam, hogy nincs értelme a tagadásnak. Mindent tudok. Ezt a szerencsétlen fiut ott, a Constantinescu lányok lakásán gyilkoltad meg. És aztán idehurcoltad. Miért nem vallasz? A lányokat akard védeni?

— Esküszöm, hogy minden úgy történt, a hogy elmondtam...

UGY-E, MONDTAM, NEM ÉRDEMES TAGADNI

Tíz perccel később futva megérkezik az a két detektív, akit időközben a detektív főnök Balassa lakásába beküldött. Pontos és alapos házkutatást tartottak. Az illemhely mögött egy tört találtak, kétségtelenül ezzel követték el a gyilkosságot. Ezenkívül magukkal hoztak egy sált, melyen még majdnem friss vércseppek látszottak.

— Ugy-e, mondtam, hogy nem érdemes tagadni... miért dugtad el ezt a tört...

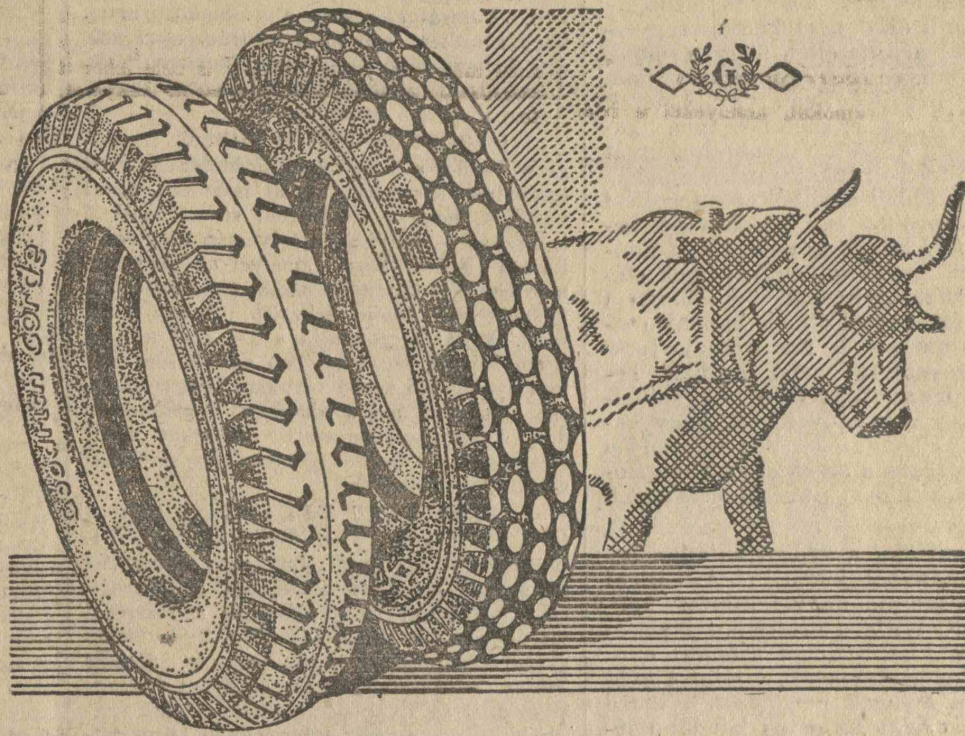
— Én nem gyilkoltam... ezt a tört még régebben találtam.

A detektív főnök már végig sem hallgatta a dadogva előadott védekezést. Két detektív karonragadta a szerencsétlen embert. Félperc múlva a rendőrségi autó már robogott a központi ügyelet felé...

(f. a.)

GOODRICH

A legalkalmasabb gummi-kerék-köpeny
autobuszok és teherautók számára!

Gummiköpeny

Turakocsik

Nagyterhek

Óriási ballonok

Repülőgépek

Páncéltömlők számára

Mindenemű ipari kaucsuk cikk.

GOODRICH

a világ összes piacain beigazolta fölényét.

KÉRJE MINDEN AUTÓ ÉS ALKATRÉSZ KERESKEDESBEN AVAGY A

GOODRICH S. A. R. Str. Doamnei 14. Bukarest

cégnél. — Sürgőnycim: SILVERTOWN. * TELEFON: 361-73.

Hírek

Egy furcsa árjegyzék

Egy luxemburgi rózsatenyésztő, telepének 75 éves fennállása alkalmából, egy rózsaszín fedelű rózsárjegyzéket küldött a szerkesztőségnek.

Husz oldalon keresztül tömött sorokban van fel a diszterekt arisztokráciája.

Érdekes megfigyelni, hogy a poétalektől olrágiparos milyen nevekkel tüntette ki olványaikat...

Egy örökkéviruló Polyantha rózsát Lindbergh ezredesről keresztelt el. Egy Pernetianahajtás a szöke Mary Pickford nevét viseli. Spen Hedinné egy narancspörös bimbót neveznek, Chaplin és Sarah Bernhard alatt két kifejtett futórózsát kell értenünk. (Miért nem nevezte el Nurmirt?)

Eddig azt hittük, hogy a welszi herceg az angol trón várományosa. Az árjegyzékből rájöttünk, hogy egy cseresznyepiros skarlátszínben játszó hybrid-róza csupán.

És így tovább... Megtudtam, hogy Briand ibolyaszínű és jószagu, hogy Piccard professzor neje aranyárga, hogy dr. Eckener erőteljes hajítás és, hogy Mária Immaculata nagyhercegnő téglapörös.

A megboldogult Clemenceauról is érdekes adatokat közöl a kis katalógus. Olyan piros, mint a rák és felette szapora...

Ha „Luxemburg grófja” az operetten kívül az életben is létezik, meglehetősen jól mehet a luxemburgi műkertészetnek.

Nem kélelem azért, hogy ő is érzi a válság töpseit...

Na, de legalább van egy meleg-ágya! Ma ezt sem mondhatja el mindenkinek.

(n. f.)

— Időjárásjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint: fős, hűvös idő várható, északnyugati szelekkel.

— Feltételekhez kötötték a Transsylvania-bank betétesei a kényszeregyezés elfogadását. Csikszeredáról jelentik: A Transsylvania-bank betétesei tegnap tartották értekezletüket, amelyen hozzájárultak a bank által kért kényszeregyezéshez, azzal a feltétellel, hogy a bank jelentse ki, milyen időponttól kezdve nem akar többé kamatot fizetni a betétek után, továbbá, ha megfelelőképpen garantálja, hogy a bank vagyonállományát tényleg a hitelezők fokozatos kielégítésére fordítja. Ebből a célból erős leépítést követeltek, továbbá egy három-tagú, betétesekből álló bizottság delegálását minden fiókhöz. Megállapítandó a bank státusa és a kvóta. A háromévi időtartam alatt a részvényesek nem kapnak osztalékot, az igazgatóság tagjai pedig jutalékot. A kényszeregyezési ajánlat megtartását az igazgatóság és a felügyelőbizottság teljes vagyonával kell, hogy garantálja. A kényszeregyezés elfogadása ügyében véglegesen az október 23-án Kolozsváron összeülő hitelezői értekezlet fog dönteni.

— Meg kell ölni a gyógyíthatatlan betegeket. Londonból jelentik: Az itteni orvoskongresszuson nagy feltűnést keltett dr. D. R. Willard professzor javaslata, aki nem kisebb dögöt ajánlott elfogadásra a kongresszusnak, mint a gyógyíthatatlan betegek megölését. Willard úgy képzei, hogy az orvos két tanu jelenlétében adja a gyógyíthatatlan beteg kezébe a mérgepoharat és fájdalommentesen segítse át a halálba. A halál előidézésére erős és nagymennyiségű altatót, vagy injekciót ajánl. Willard javaslata felett nagy vita indult meg.

Modern Mozgó

BRASSÓ
Tel. 518

MA a legjobb német beszélő,
éneklo hangosfilm:

**Olga Tschechowa,
Oszkár Karlweiss és
Walter Janssen-nel**

a főszerepben:

„A KONCERT”

Hermann Bahr szenzációs vigjátéka
filmen
MAGYAR FELIRATOK.

Következő világatrakciónk
Romániában először Brassóban!

**Redl ezredes
kémkedési esete**

Főszerepben: Lil Dagover és Theodor Loos
A német beszélőfilmgyártás büszkesége.

— Hatszázmillió schilling deficitje van a Kreditanstaltnak. Bécsből jelentik: A Kreditanstalt ügyeinek megvizsgálására kiküldött angol könyvszakértők most fejezték be munkájukat. Kimutatásuk szerint a banknak hatszázmillió schilling deficitje van, ami nagy meglepetést keltett, mert a közvélemény csak négyszázmillióra volt elkészülve.

— LEÉGETT A DICSŐSZENTMARTONI „ELLA” MŰMALOM. Dicsőszentmártonból jelentik: Éjjel néhány perccel éjjel után, tűz ütött ki a dicsőszentmártoni „Ella” műmalomban. A tüzoltóság azonnal kivonult a helyszínre, de már csak a raktárt és a lakóházakat sikerült megmenteniük. Megállapították, hogy a tűz a vámmalomban keletkezett s onnan terjedt tovább a műmalomra, gépházra, olajgyára és gyapjufésűre. A szélsőséges idő folytán sikerült megakadályozni a süritett levegővel telt tartály felrobbanását. A kár több millióra rug, amely biztosítás révén részben megtérül.

— 35 évi boldog házasság után megölte a feleségét. Szegedről jelentik: Idősebb Horváth Antal hatvanéves gazdálkodó, harmincötévi boldog házasság után, meggyilkolta feleségét, aki az utóbbi időben állandóan pörlekedett vele. Az öregasszony hulláját saját pincéjében ásta el. Az eltűnt nő után nyomozó rendőrség azonnal a gazdát vette gyanuba, aki minden kihallgatás nélkül be is vallotta tettét. A szegedi törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet. Horváth egykedvűen számolt be a gyilkosság részleteiről. Elmondotta, hogy miután feleségét elföldelte, megáldotta a helyet s két miatyánkot mondott el lelkiüdvéért. A törvényszék szándékos emberölésért 12 évi fegyházzal sújtotta, amibe a vádlott bele is nyugodott.

— KÉT BÉCSI CSAPAT KÖZÖTT DÖL EL A KÖZÉPEURÓPAI KUPA SORSA. Bécsből jelentik: A középeurópai kupa-bizottság elutasította a Sparta órást a WAC ellen. Ennek övetkeztében a döntő mérkőzésre a WAC és a Vienna között kerül sor. Az osztrák labdarugósport most már nyugodtan várja a döntőt. Bárhogy is történjék, a kupa ez évben Bécsben marad.

— MEGŐRÍJTETTE AZ ELVISELHETETLEN NYOMOR. Marosvásárhelyről jelentik: Tanti Ferenc huszonnyolc éves asztalos ma reggel a főposta épülete előtt dühöngeni kezdett. A királyt akarta a telefonhoz hívni, hogy sürgősen segítsen nyomorán, mert már nem bírja tovább nézni családjá szenvedését. A szerencsétlen embert kórházba szállították. Családja tovább nyomorog.

— MAROSVÁSÁRHELYI HIREK. Algeorgean Vasile, a betegsegélyzőpénztár helybeli igazgatója lemondott. Mint ismeretes, azzal vádolják, hogy a szászrégni visszaélésnek ő is részese. — Az éjszaka folyamán kigyulladt Bascan János háza, amelyet az iparvonal mozdonyából kipattanó szikra gyújtott fel. A tüzoltók már későn érkeztek. A ház porrá égett. A kár meghaladja a 300 ezer lejt. — Kohn Márton borpincéjében egy három mázsát nyomó teli hordó rázuhant Lengyel Márton munkásra, aki a pincében foglalatostkodott. A szerencsétlen ember mindkét lábát széttroncsolta a hordó. Életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

— BONYOLULT SIKKASZTÁSI ÜGY A CSIKSZEREDAI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT. Csikszeredáról jelentik: Bonyolult sikkasztási bűntényben teremtett világosságot hétfőn délelőtt megtartott tárgyalásán a csikszeredai törvényszék. — A bíróság előtt Ilyés István gyergyószentmiklósi adótárnok és Siegens Viktor adóhivatali tisztviselő állott vádlottképpen. Ilyés hivatalos hatalommal való visszaélés, Siegens pedig többrendbeli közokirat-hamisítás, 14 rendbeli sikkasztás és hamis vád miatt. A büntügyi vizsgálat először Siegens feljelentésére Ilyés István adótárnok ellen indult meg, egy millió lej elsikkasztása miatt. A vizsgálat során azonban kiderült, hogy Siegens, akit visszaélései miatt Bukarestbe helyeztek át Gyergyószentmiklósról, később pedig el is bocsátották, a Jorga-kormány uralomrajutásakor ismét csak visszatért Gyergyószentmiklórsra. A nyár folyamán pedig feljelentette főnökét, egy millió lej elsikkasztása miatt. Az adótárnokot, aki állandóan ártatlanságát hangoztatta, a vizsgálóbíró letartóztatta. Később, amikor végre Siegens Viktort is sikerült elővezetnünk és kihallgatni, kiderült, hogy az Ilyés István ellen beadott feljelentésből egy szó sem igaz, a sikkasztó maga Siegens, aki 14.000 lej hivatalos pénzt kezelt el. — Ezeknek tisztázása után a hétfői tárgyaláson Ilyés István ellen az ügyész a vádat elejtette. Ítéletet azonban nem hozott a bíróság, mert Ilicsu pénzügyigazgató nem jelent meg a tárgyaláson, amelyet október 28-ra napoltak el. A hónapokon keresztül ártatlanul meghurcolt Ilyés István felmentése és rehabilitációja ezen a tárgyaláson biztosra vehető.

— A LELKÉSZ BUCSUJA. Szász Mihály pávai (Háromszék) református lelkész, 35 évi szolgálata után nyugalmára vonult. Ez alkalomból e hó 18-án megható módon vett búcsút a templomban hivatól, kik szeretetük minden jelével elhalmozták.

— VALASZTMÁNYI ÜLES. A Brassói Turistaegyesület e hó 23-án, pénteken este 8 órakor a Redoute-étterem külön helyiségében ülést tart.

— Unneplőruhában lett öngyilkos egy hetvenéves nyugdíjas és felesége. Berlinből jelentik: A Teltow-csatornában az ott dolgozó csatorna-tisztító munkások egy idősebb férfi és egy nő holttestére bukkantak. A vizsgálat megállapította, hogy Stracke hetvenéves nyugdíjossal és feleségével azonosak. A férfi szakettben, a nő pedig ünneplőruhában lett öngyilkos. Tettüket nagy nyomoruk miatt követték el.

— A nagybányai István szálló tulajdonosát felmentették a gondatlanságból okozott emberölés vádjáról. Nagybányáról jelentik: Ez év júliusában Rumpold Imre a nagybányai István szálló társtulajdonosa feleségével, anyósával és hugával autón Színerváraljáról Nagybányára igyekezett. Sikarló környékén egy szerkeret és közben kórakásokat akart az autót kikerülni, de közben felborult. Az autót tengelye átfúrta a fiatal asszony nyakát, aki azonnal szörnyethalt. Maga az autót vezető Rumpold Imre is súlyosan megsebesült. Ma tárgyalta ezt az ügyet a szatmári törvényszék büntető tanácsa, amely előtt igazolták, hogy az autót csak negyven kilométeres sebességgel haladt, Rumpold Imre feltétlenül megbizható soffit és feltételezni sem lehet, hogy gondatlanul vezetett volna egy olyan autót, amelyben fiatal felesége, anyósa és huga voltak az utasok. A törvényszék Rumpold Imrét felmentette a gondatlanságból elkövetett emberölés vádjáról. A huszonöt éves Rumpold Imre sirva fogadta a törvényszék felmentő ítéletét.

— Kétszáz márkánál többet nem szabad kivinni Németországból. A német kormány, mint velünk közlik, a jóváhagyás nélkül is az országból kivihető pénznek és értéknek maximumát 200 márkában állapította meg. A Németországba rövid időre utazó vagy csak átutazó közönség e rendelkezés kellemetlenségeit akként kerülheti el, ha a beutazás alkalmával a vámhatóságokkal igazoltatják a magukkal vitt pénzeket és értékpapirokat. Ezeket a valutákat és értékpapirokat a négy héten belül történő visszautazás esetén minden különösebb jóváhagyás nélkül újra kivihetik. A német kormány utasította a vámhatóságokat, hogy ilyen igazolványokat kiállíthassanak.

— GYLKOL A „BESUGÓ.” Lapunk tegnapi számában jelentettük, hogy a londoni Scotland Yard lázasan keres egy gonosztevőt, akiről „besugó” név alatt beszélnek a londoni rendőri körökben. Most újabb szenzációs fordulat van az esetben. Hat hónappal ezelőtt a besugó névtelen feljelentése alapján elfogtak egy betörőt, aki néhány nappal ezelőtt töltötte be büntetését és tegnap éjjel holtan, meggyilkolva találta a londoni Victoria Street-en. Letartóztatása alkalmával tett vallomása alapján, a rendőrség biztosra veszi, hogy meg akarta bosszulni magát a „besugón” és így lelte halálát. A Scotland Yard ez alkalommal érdekes nyomok birtokába jutott, amelyek valószínűleg a „besugó” gyors letartóztatására fognak vezetni.

— Amikor arcszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, mikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, a mikor epepangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejnymomás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral 1—1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik a Ferenc József vizet olyan gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet fefrisíti. A Ferenc József keserűviz gyógyserítárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

★ BRASSÓI ORVOSI HIR. Med. univ. dr. Tischler László, orvososi rendelőjét Kapu-utca 44. szám alatt megnyitotta. Rendel délelőtt 8—12-ig és délután 2—6 óráig. Technikai laboratórium vezetője Mandler Izidor vizsgázott fogász-mester. (be)

— Fialatok a bün útján. Resiczabányai tudósítónk jelenti: A resiczai Oltenia étterem alkalmazottja volt hosszú időn át egy Jurca Dusán nevű fiatal pincér, aki szolgálata alatt teljesen megnyerte főnökének bizalmát. A fiatal ember főnökének bizalmát visszaélésekre és csalásokra használta ki és Olariu Illés étteremtulajdonos terhére mintegy tízezer lejes csalást követett el, azután pedig a rendőrség elől Jugoszláviába szökött. A bün útjára tévedt fiatal pincér hónapokon keresztül bujkált Jugoszláviában, ahonnan a napokban honvágytól úzve, visszavért Resiczára. A nyomozó hatóságok

azonban már megérkezése alkalmával felismerték és letartóztatták. — Ezzel csak nem egy időben egy másik bünös utra tévedt fiatal embert is letartóztattak a resiczai rendőrség Dávid János személyében, aki jómódu édesapja nevére hamisított egy 27 ezer lejes váltót, amelyet sikerült neki az egyik resiczai bankban letartóztatni. A bankban hamarosan rájöttek, hogy a váltón szereplő aláírás hamis és feljelentést tettek a rendőrségen, amely Dávid Jánost letartóztatta és átadta az ügyésznek.

— A TORDAI KERESKEDŐK IS MÓZGALMAT INDÍTOTTAK A BOLTBÉR-LE SZÁLLÍTÁSOK ÉRDEKÉBEN. Tordáról jelentik: A tordai kereskedők, legutóbb tartott gyűlésükön hozott határozat folytán a boltbér letartóztatást kérték a háztulajdonosoktól, mert üzleteiket a rossz viszonyok folytán a bezárás veszélye fenyegeti. A kereskedők biznak a háztulajdonosok belátásában és remélik, hogy kellően indokolt kérésüket teljesíteni fogják.

— ÜZLETI ELLENTÉT REVOLVERES ELINTÉZÉSSEL. Bukarestből jelentik: Ma délelőtt fél egykor a Zaráfi-utca 11. számú házában véres tragédia történt. Buchalter S. revolverével kétszer rálőtt unokaöccsére, Zaráchi Alexandr kereskedőre, akit súlyosan megsebesített. — Tettét valószínűleg üzleti ügyekből származó nézeteltérés folytán követte el. A merénylet kereskedőt letartóztatták. A vizsgálat folyik.

— UJABB KEDVEZMÉNY A TŰZIFAKE-RESKEDŐKNEK. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága kedden este tartott ülésén újabb foglalkozott a tűzifarakományok szállítására vonatkozó vasuti tarifa kérdésével. Nemrég ugyanis a vasut husz százalékos szállítási kedvezményt nyújtott a favállalatoknak, amelyek nem sok hasznát vehették a kedvezménynek, mert annak igénybevételét a vasut rendkívül szigorú feltételekhez kötötte. — A kedvezmény tudniillik csak akkor volt igénybevehető, ha egy cég legalább husz vagon fát szállított egy tételben. A CFR igazgatótanácsának tegnap esti értekezlete a romániai faiparnak ezt a sérelmét kiküszöbölte, miután a husz százalékos kedvezményt megadták korlátozás nélkül, a husz vagonnál kisebb szállítmányoknak is.

— Bánsági őszi élelmiszer és gabonárak. Oravicabányai tudósítónk jelenti: Krassóme gyében az élelmiszer, gabona és élőállat-árak az őszi piacon a következőképpen alakultak ki: Liszt-árak: finom, fehér nullás liszt 7, fehér főzőliszt 6, fehér kenyérliszt 5, barna kenyérliszt 4,50, kukoricaliszt 3,50 lej kilogrammonként kicserényben kereskedelmi forgalomban. A kenyérárak a lisztárakhoz igazodnak. — Hus-árak: marhahús 20, sertéshús 30, borjúhús első osztályu 28, másodosztályu 22, disznószor 36, főtt sonka 140 lej kilogrammonként. Piaci élelmiszerek ára: burgonya 4, bab 7, hagyma 7 lej kilogrammonként, a zöldség kötegeje 2 lej, tojás 6 darab 10 lej, a tej literje 7, a tejföl literje 60 lej, a vaj kilogrammja 80—100 lej, tehéntúró kilogrammonként 12—14 lej, Szárnyasfélék: rántani való csirke párja 25—40, sültnek való 40—60 lej, a kacsapárja 50—60 lej. Gabona árak: buza 230—250, kukorica új 140—170, árpa 250, zab 300, korpá 350 lej métermázsánként. Élőállat árak: szarvas marha 14—18, borjú 12—16, disznó 18—26, lej kg.-ként. Sütni való malac darabja 80—120 lej. Nyersbőr-piac: birkabőr darabja 60—80, borjubőr darabja 100—150, marhabőr kilogrammonként 24 lej.

Fizetéképtelen lett a szatmári Gólya Áruház. Szatmárról jelentik: A szatmári Gólya Áruház, amelynek Róth Ármán a tulajdonosa, ma délelőtt a szatmári törvényszéken kényszeregyezési kérelmet nyújtott be. A tekintélyes cég az utolsó pillanatig fizetési kötelezettségeinek eleget akart tenni, aminek bizonyossága, hogy a cégnek ma már csak egy millió egyszázezer lej a passzívája.

Tőzsde

1931 október 21.

Zürich (nyitás): Berlin 118 és egyengety, Amsterdam 207 és egyengety, Newyork 510, London 29.10, Páris 20.09, Milánó 26.45, Prága 15.10, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 905, Bukarest 305, Varsó 57.15, Bécs —.

LINOLEUM ÉS SZŐNYEGÁRUHÁZ

Függönyök. Asztal- és ágytakarók. Otomanok Butorszővetek. Grádli, Matracok, Paplanok

SCHROLL CHIFFONOK LERAKATA
TELLMANN & WOCET
BRASSÓ, BUZASOR 8 SZAM

Közgazdaság

A KÉTSÉGBEESETT HAJSDA A PÉNZ UTÁN

Erdély hitel-hiénák hálójában

Lelkiismeretlen üzérkedés folyik a „Creditul Funciar Urban” záloglevél-kölcsöneivel. 2730 millióból 31 milliónyi kölcsön jutott csak eddig Erdélynek. A Székelyföld egyáltalán nem kaphat hitelt

Nyilatkozik Panaitescu, a záloglevél-intézet vezérigazgatója

Bukarest, október 21.

Minél nagyobb a tőkeszegénység, minél nagyobb a hitelválság, minél inkább nem adnak, vagy nem adhatnak a bankok pénzt, annál nagyobb az uzsora, a visszaélés, a megszorult emberek kihasználása. Ez olyan általános szabály, hogy nem is kell rá több szót pazarolni.

Hogy Romániában nagy a tökehiány, hogy az impériumváltozás óta soha olyan nehezen nem lehetett hitelhez jutni, mint most, az is köztudomású.

A következtetés tehát egészen kézenfekvő: rettentő mód elszaporodtak a hitel-hiénák!

A HAJSDA A PÉNZ UTÁN

Eddig az volt a helyzet, hogy ha valakinek pénzre volt szüksége és volt rá fedezete: földje, háza, vállalkása, akkor beélt szíven a bankba és a kölcsön folyósításával járó formasságok elintézése után megkapta a pénzt. Nem kellett ehhez sem ügynök, sem ügyvéd, mindenki maga intézhette a pénzt, illetőleg hitelszerzés dolgát.

Ma a háztulajdonos, a földtulajdonos, a vállalkozó, vagy kereskedő térdig koptathatja a lábát, mert pénzt nem kap sehol. Különösen nem kap olyan pénzt, amelynek visszafizetését rövid határidőre nem tudja biztosítani.

Márpedig minél nagyobb a hitelválság, annál inkább szaporodnak azok, akik pénzt — ingyen! — megjelennének a hiénák.

Nemcsak Erdélyben és a Bánságban, hanem egész Romániában felütötte fejét a hitel-hiénizmus, de Erdélyben különösen. Ügynökök és kétes egzisztenciák százai jutottak újból kenyérbe azáltal, hogy valósággal házhöz szállítják a pénz-igéreteket. A legújabb konjunktúra területére, a város, az áldozatok, a városi bérházak és egyéb ingatlanok tulajdonosai... Az ügynököknek, helyesebben meghatározva a pénzközvetítőnek ezuttal nincsen

más dolga, minthogy elmegy a ház- vagy más ingatlan tulajdonoshoz, akiről tudja, hogy meg van szorulva pénz dolgában és felajánlja, hogy ő megszerzi a szükséges kölcsönt. Elővesz egy prospektust, amelyben fel van pontosan tüntetve, hogy milyen feltételek mellett lehet az egyik nagy bukaresti záloglevélkibocsátó intézettől pénzt kapni, a háztulajdonosnak nem kell egyebet tennie, csak azt, hogy az igényelt összegnek az egy és fél százalékát odaadja az ügynöknek költségekre és — biztos az ügylet.

A megszorult kölcsönkereső nem szívesen nyúl a zsebébe, hogy „holtra-holtat: temessen”, előbb jól megnézi a prospektust, amely azonban mindenben igazat ad az ügynöknek, már ami a kölcsönnyújtás feltételét illeti... Mert, hogy kölcsön lesz-e biztosan, azt a prospektus nem mondja, csak az ügynök, ak. közben már be is zsebelte a másfél percentet.

A háztulajdonos vár és vár. Előbb nyugodtan, majd egyre nyugtalanabban. Egy-szer aztán kap egy levelet a szóbanforgó bukaresti nagy jelzálog-kibocsátó intézettől, hogy a kért kölcsönt nem kaphatja meg, mert a fedezetképpen felajánlott ingatlan nem felel meg a feltételeknek...

A kölcsönt tehát nem kapta meg az illető, csak éppen a másfél percentet vesztette el, na meg a reményt. A reményt nem sajnálja annyira, mint inkább a pénzt, amely — mondjuk — egy milliónál kerek 15 ezer lejt tét ki, de hát az ügynök megmondta: ha véletlenül nem lesz a kölcsönből semmi, ezt a pénzt nem kérheti vissza, mert elmegy költségekre. Olyan sima és korrekt ez az üzlet, mint az olaj. A szélhámosság csak abban van, hogy

ezek a pénzközvetítők olyanoknak is ajánlanak kölcsönöket, akiről pontosan tudják, hogy a szóbanforgó bukaresti intézet még véletlenül sem fog nekik kölcsönt adni.

sával. A vezérigazgató a következőket mondotta:

— Rendkívül meglep az, amit Ön mond, mert

hiszen nekünk a bukaresti központon kívül, egyetlen romániai városban sincs kirendeltségünk, vagy ügynökségünk,

tehát mi senkinek közvetítésre megbízást nem adtunk. Előfordulnak ugyan esetek, hogy nem a fél maga jön a hitelkérésrel, hanem az ügyvédje, vagy más megbízottja, de ismétlem, mi senkinek közvetítésre megbízást nem adtunk és nem adunk.

Különb is, — folytatta a vezérigazgató — mi nem is folyósítunk kölcsönt mindenütt, Erdélyben például csak Brassó, Kolozsvár, Temesvár, Nagyszeben, Arad számíthat ilyen kölcsönökre, de ott is nagyon megnézzük, hogy milyen ingatlanra adunk, mert kizárólag elsőrendű jövedelmezőségű városi bérházak és ipartelepek jöhetnek e tekintetben figyelembe. A Székelyföldre például egyetlen banit sem folyósítunk, mert ott nincsenek is a feltételeknek megfelelő bér-

házak.

A nyilatkozatból talán ennyi is elég. A székelyföldi és más helyeken történő tömeges összeírások tehát egyrészt céltalanok, másrészt csak arra jók, hogy azok, akik ígérettel operálnak, könnyebben visszaélhessenek a helyzettel. Az egész machináció ugyanis azért az egy és fél percentért történik, amit előzetes költségek címén bezsebelnek az ügynökök, akik siker esetére a már beszédett egy és fél százalékon kívül további 3 és fél százalékot kötnek ki maguknak költségek címén, de hát a sikeres közvetítés valószínűleg számukra is csak álom.

A „Creditul Funciar Urban” kölcsöneivel kapcsolatosan még a következőket mondhatjuk el:

Az intézet, amint ezt már megmondtuk különben, nem készpénzben adja a kölcsönöket, hanem záloglevelekben. Ha valaki például 100 ezer lejes kölcsönt akar és a felajánlott ingatlan megfelel fedezetnek, úgy az illető kap 100 ezer lej névértékű záloglevelet, amelyeknek tőzsdéi árfolyama jelen pillanatban 83—84, vagyis ha a zálogleveleket pénzzé akarja tenni, 83 ezer lejt kaphat értékéhez. Annak, aki a kölcsönt felvette, jogában áll bármikor teljes adósságát ugyancsak záloglevelekben visszafizetni, de csak akkor, ha a teljes összeget, vagy hátralékot kifizeti. Szóval, ha tessék neki, hát spekulálhat arra, hogy a záloglevelek árfolyama lejjebb megy és olcsóbban is vissza vásárolhatja. Ha valakinek azonban ilyen ötletei támadnának, azt figyelmeztetjük, hogy ezek a záloglevelek a tőzsdén nagyon szilárdan tartják magukat, nem csak azért, mert 10 százalékos kamatoznak, hanem azért is, mert az intézet a legjobb esetben is csak az egyharmadát folyósítja annak az összegnek, amennyit az ingatlan, amelyre a kölcsönt felvették, ér.

Az amortizációs törlesztés fél évenként — készpénzben! — történik. A kamat egy évre 10 százalék. Előzetes költségek a kölcsönök folyósításánál a következők: kiszállási díj 5000, becselési díj 1300 lej. Más költség előzetesen nincsen, de ez viszont elveszett akkor is, ha az intézet nem folyósította a kölcsönt. Itt megjegyezzük, hogy a kiszállási díj akkor is ötezer, ha egy városban több ingatlan tulajdonos akar kölcsönt.

Ha a kölcsönt folyósítja az intézet, a tőkéből még a következő levonások történnek: 1584 százalék bejegyzési költség, 300 lej bélyegköltség és 3000 lej ügyvédköltség.

A többit megkapja a fél: — záloglevelekben! — Pogány Marcell

Dolgoznak a hitel-hiénák

Az ügynököknek az a hivatásuk, hogy összeírják azokat az ingatlan tulajdonosokat, akiknek pénzre van szükségük, prospektusokat osztogatnak ki közöttük és „megdolgozzák” őket, hogy fizessék csak le nyugodtan a másfél percentet, mert a kölcsön holtbiztos...

Hogy milyen nagy az érdeklődés a kölcsönök iránt és, hogy milyen kitűnően dolgoznak a közvetítők, arra mi sem jellemzőbb, mint az, hogy

csak a Székelyföldről mintegy 150 millió lejt rugó kölcsönigénylés futott be. Az ingatlan tulajdonosok között szétosztott prospektusokból kitűnik, hogy a bukaresti nagybank, amely a kölcsönt folyósítja, a „Creditul Funciar Urban” államilag privilegizált záloglevélkibocsátó intézet. Ezt az intézetet 1926-ban Brătianu Vintila, mint pénzügyminiszter alapította és az intézet alapításáról, valamint működéséről törvény intézkedik.

Az intézet célja és lényege az, hogy jövedelmező városi ingatlanokra tíztől-nyegyen évig terjedő amortizációs kölcsönöket ad. A kölcsönöket nem készpénzben, hanem záloglevelekben adja az intézet, hogy milyen feltételek mellett, arra rátérünk később. A „Creditul Funciar Urban” — édes ikertestvére a „Creditul Funciar Rural”-nak, azzal a különbséggel, hogy az utóbbi nem városi ingatlanokra, hanem falusi birtokokra ad kölcsönöket, helyesebben csak adott, mert a „Creditul Funciar Rural” egy idő

óta különböző okok miatt szünetelteti kölcsönfolyósításait.

Annál élénkebben működik azonban a szóbanforgó „Creditul Funciar Urban”, amely, mint mondtunk, városi ingatlanokra ad kölcsönöket...

Előttünk fekszik ennek a nagyszabású záloglevélkibocsátó intézetnek 1930 évi mérlege. Ebből a mérlegből az alábbi igen érdekes adatok derülnek ki:

Az intézet 1930-ban pontosan 546 millió 064 ezer lej kölcsönt folyósított.

Az intézet összes kihelyezései 1930 év végével megközelítették a 2 milliárd 730 millió lejt.

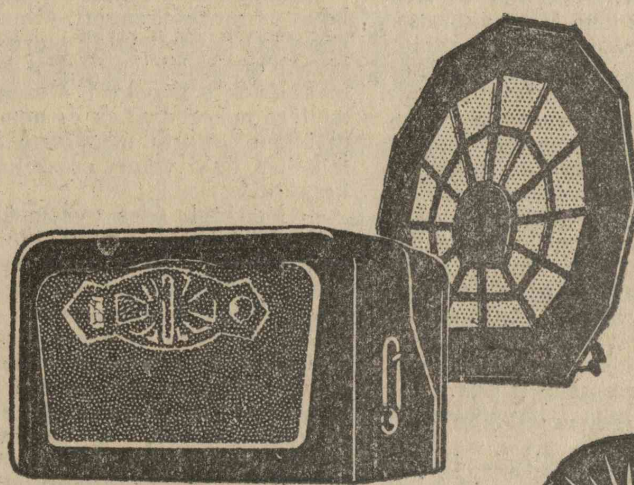
Ebből kapott Bukarest: 2 milliárd 242 milliót, Brassó 24 milliót, Temesvár 4 milliót, Kolozsvár 1 millió 300 ezeret, Nagyszeben 1 milliót és Torda 1 millió lejt. A többi eloszlik a regáti és bukovinai városok között.

Az összeállításból nyomban kitűnik, hogy az intézet nem valami nagy súlyt helyezett a vidéki városokra, mint hitel-terrénumokra.

PANAITESCU VEZÉRIGAZGATÓ NYILATKOZATA

Hogy egészen pontos felvilágosítással szolgálhassunk, felkerestük a „Creditul Funciar Urban” vezérigazgatóját, C. A. Panaitescut, akit mindenekelőtt tájékoztattunk arról a nagyszabású kölcsönigénylő-összeírásról, amely az erdélyi városokban történik az intézet nevének felhasználá-

Standard Radio

Az új Standard típusok — világsikerek

- 2 a 2+1 csöves váltóáramú hálózathoz táplált vevőkészülék, gramofonerősítővel és beépített hangszóróval.
- 2 av Ugyanez luxuskivitelben, világító mikroskálával.
- 3 a1 Tökéletes 3+1 csöves váltóáramú hálózathoz táplált vevőkészülék hangszóróval 200—2000 méter hullámhosszra. Gramofonerősítővel, szabályozható antennakapcsolóval.
- 3 x Nagyteljesítményű 3+1 csöves váltóáramú hálózathoz táplált Európa-vevőkészülék hangszóróval, 200—2000 méter hullámhosszra gramofonerősítővel.

„Solocon” hangszóró a legkétségtelesebb 4 sarkú mágnessel ellátott „Conus”-rendszerű hangszóró, bakelitházban, a legmagasabb és legalacsonyabb hangfrekvenciákat is természetesen és torzításmentesen adja vissza.

Standard

A külföldi devizakorlátozások miatt a romániai exportőrök be akarják szüntetni az árukivitel

Brassó, október hó 21.
Az őszi hónapokban fellendült romániai kivitel halálos csapás fenyegeti azoknak a devizakorlátozásoknak a képeiben, amelyeket az érdekelt államok az utóbbi hetekben életbe léptettek. Magyarország után Ausztria, Németország, Csehszlovákia és Olaszország korlátozta a devizaforgalmat és a rendelkezés következtében zárt követeléseket minden diplomáciai intervenció ellenére sem kapták meg a romániai exportőrök. Egyedül a Magyarországgal folytatott tárgyalások hoztak valamelyes eredményt, amennyiben a magyar kormány megengedte a romániai szállítók ottani követeléseinek a kompenzációját magyarországi cégek romániai követeléseivel. A többi állam még ennyi koncessziót sem tett.

DÉCSEY ZOLTÁN:

29

A SIRÓ VÁROS

Végigsimogatta a fiu forró homlokát és mintha megenyhültek volna a kínzó gondolatok az ujjak puha érintésére.

— Nem, nem, szívem, csak annyira fáradt vagyok. Sokat kellett dolgoznom.

— Most meg hazudok is, — gondolta megriadtan. — Mire ez a kétségbeesítő komédia? Nem lenne egyszerűbb és tisztességes, ha mindent bevallana? De nem, nem, minnek bánatot okozni ennek az édes teremtesnek, minnek megzavarni örömet annak, aki most boldog, mikor olyan kevés a boldog ember és oly kevés a boldog pillanat.

De mégis beszélnie kell, hiszen három nap múlva már ott künn lesz a havas mezőn, vagy valami eldugott faluban.

Csak most döbbsen rá, hogy mi történt, mire vállalkozott és most gondolt arra is, hogy most már minden következményt vállalnia kell.

— Kis szívem, el kell mondanom magának valamit. Úljön ide szépen mellém.

Sári székét húzta a fiu mellé és kissé aggodalmaskodva, kissé izgatottan ült melléje. Pista a leány keze után nyúlt, átkulcsolta a keskeny kis kezét és beszélni kezdett. Elmondta, hogy mi történt ezen az emlékeztető délutánon, hogy nem tudta magát visszatartani és most már mennie kell, itt nem lehet visszatérni. A leány visszafojtott lélekzettel hallgatta, szemei tágra nyíltak, ujjai elernyedtek és arca halottalványra vált.

Eleinte mintha meg sem értette volna, miről van szó. Csak amikor Pista odaért, hogy a várost megvédelmezzék és hogy ő neki három nap múlva indulnia kell a frontra, akkor látta meg teljes valójában a boldogságot fenyegető veszedelemet.

Kétségbeesetten vetette magát a fiu mellé és egyszerre megeredtek a könnyei. Karjai átkulcsolták Pista nyakát és nagy erővel szorították a fiu fejét a mellhez, amelyben kétségbeesetten vert riadó taktusokat a megsebzett szív.

— Nem mehetsz, nem hagyatsz itt, nem engedlek.

Most először tegezte vőlegényét és most érezte a legjobban, hogy mit jelent neki Pista, életet, hitet, mindent és most minden kockára került.

Kétségbeesett hangulatban hagyta a két nőt magára és bármiképpen igyekezett megnyugtanni őket, érezte, hogy minden fáradozása kárba veszett. Rettenően felvérezte Sárika szívét és most nem tudta megérteni, hogy miért történt mindez. Hősieskedésből? Aligha. Kötelességteljesítő katona volt mindig, de sohasem érezte szükségét annak, hogy többre állalkozzék, mint amennyi éppen a kötelessége volt. És most nemcsak önmagáról van szó, hanem kockára dobja társai sorsát is s ő felelős mindenért, ő felelős a városért is. Hát miért nem ugrottak most be mások, miért nem vállalta a feladatot a hívatásos katona, a tábornok? Nem az ő kötelessége lett volna ez? Mert a tábornok tudta, hogy a feladat teljesítése lehetetlen és az ő lelkiismerete nem vállalhatta a vakban játékot.

De hiába minden, itt már a végzet avatkozott az ő életsorsába és az egész város életébe is. Most már nem szabad gondolkodni, menni kell behuny szemmel előre, a sötétbe, ha nincs is visszatérés.

Amíg a villamos a város felé rohant vele, hirtelen eszébe jutott Agatha. Ebben a városban nem maradhatnak, az a

A devizakorlátozások bénító hatását erősen kimélyítette az a körülmény, hogy újabban Lengyelország és Jugoszlávia is megszorításokat léptettek életbe a devizaforgalomban és így az összes román exportpiacokon akadályokat gördítenek a devizában kötött üzletek lebonyolítása elé. A devizakorlátozások behajthatatlansága súlyos zavarokat és érzékeny veszteségeket okozott a romániai exportőröknek, akiknek a tevékenységét a devizaárfolyamok hullámzása is károsan befolyásolta, különösen a pengő ársése. Mindezek az okok azt a felfogást érelték meg az exportőrökben, hogy inkább nem viszik ki áruikat külföldre és így, ha a devizakorlátozások rövidesen nem szűnnek meg, számolni kell a romániai kivitel teljes felfüggesztésével.

lány nem szívhat egy levegőt Sárilal. Hiszen ő is menni akarnak, de éjtélkor indul az utolsó vonat nyugatnak. Ha azzal nem indulnak, ittrekednek.

Amint a bérkocsi állomáshoz ért, leugrott a villamosról, kocsiba ugrott és Fábianékhöz hajtatott.

Nem várta be a feleletet kopogtatására. Benyitott az ebédlőbe.

Fábian egy táblás székben gubbasztott, az asszony nem volt benn, a két leány pedig nagy igyekezettel tömködött ruhaneműket két nagy bőröndbe. Amikor Pista benyitott, Agatha elvörösödött arccal ugrott fel és rábámult.

Pista elmondta, hogy miért jött. Fábianéknak tényleg nem tudták, hogy az utolsó vonat éjjel indul. Az öreg hálákos fogadta az értesítést. Elmondta, hogy szerencsére még a délután folyamán eladta a lakásberendezést és akár egy órán belül is indulhatnak.

A lányok hamarosan el is készültek a csomagolással. Fábiané a konyhából került elő, ahol vacsorát készített. Szótlanul fogyasztották el a teát, a sültet és amikor az étkezéssel készen voltak, felvették kabátjukat. Pista kocsija lenn várt, azon úgy, ahogy elférnek, a kocsi majd visszatér a két bőröndért.

Fábiané még egyszer végignézte a falakat és meghoronzongott. Mintha a tarka képekkel borított falak szörnyű éjszakák bűneit ordítanák és ezek a bűnök most leválnának a képekről, a szönyegekről, a mellére nehezednének és nem engednék el innen. Az ura megérezte az asszony lelkében dúló vihart és szeliden nyúlt a karja alá.

— Menjünk édes gyermekeim, nem viszunk el innen semmit, ide temetjük a multat, hogy szép és tiszta legyen a jövő.

A kocsi lassan kocogott velük az állomásig. Pista Agatha mellett ült a kisülésen. A leány az egész uton egy szót sem szolt, ajkait összeszorította és fejét a kocsi üléséhez támasztotta hátra. Márta a nagy ülésen szorongott apja és anyja között. Ő volt a legnyugtalanabb mindnyájuk között. Jobbra-balra forgatta a fejét, mintha bucsut akarna venni minden ismerős épülettől, minden fától, minden utcasaroktól.

A mozdony már be volt fűtve, de még háromnegyed óra az indulás. A kocsi visszafordult Fábianál, Pista pedig helyet keresett a hölgyeknek.

Husz kocsiból állították össze az utolsó vonatot és csupán egy második osztályú kocsi volt rajta. De hát mi a különbség volt a második és harmadik osztályú kocsi között? A háború itt minden osztálykülönbséget nivellált, piszkos, szenny garadában, az ablakok betörve és néhol újságpapírral beragasztva, a függönyök leszakítva, az ablakhúzó borszíjjal levágva, ott álltak az egykor fényes kocsik megtépázva, kifosztva, lerongyolva. A háború belevágta eles karmait a borpamlagokba, lefeszítette az üléseket fedő bőrt, nagy darabokban kandikált ki a tengeri fű, melyben bogarak milliárdjai hemzsegték. A decemberi szél keresztül-kasul járta a kocsikat és fagyosra dermesztette a kétségbeesett utra vállalkozók tagjait. A fűtőkészülékek nem működtek, de ha működtek volna, annak sem lett volna semmi értelme, takarékoskodni kellett a szénrel, csak éppen annyit volt szabad felhasználni, hogy a vonat nagy kinnal eldöcögessen egyik állomásról a másikra.

Snort

MEGSEMMISÍTETTÉK A VASÁRNAPI BRASOVIA-IVRIA MÉRKÖZÉST. Megirtuk, hogy a vasárnapi Brasovia-Ivria bajnoki mérkőzésen a bíró önkényesen két perccel meghosszabbította a játékidőt és a mérkőzés, mely egyébként 0:0 arányu eldöntéssel végződött volna, a meghosszabbításban esett góllal dönt el. Az Ivria óvást adott be a kerületi vezetőséghez, mely tegnap esti ülésen tárgyalta ezen ügyet. Beható tanácskozás után a labdarugó szövetség elfogadta az óvást, a vasárnapi mérkőzés eredményét megsemmisítette és annak újrajátzását rendelte el. Az újabb mérkőzésre valószínűleg csak november közepén kerül sor.

A MAGYAR VÁLOGATOTT OKÖLVIVŐK VERESÉGE RÓMÁBAN. Rómából jelentik: A magyar válogatott okölvívő csapat zsenfolt nézőtér előtt 11:5 arányu vereséget szenvedett az olasz válogatottól. A versenyen megjelent Mussolini, két miniszter kíséretében, valamint a magyar követség egész személyzete is.

AZ UJPEST UJABB GYŐZELME BELGRÁDBAN. Belgrádból jelentik: Az Ujpest együttese szép játék után 4:0 (0:0) arányban fölényesen legyőzte a Vojvodina és Radnicski csapataiból kombinált együttest. A hétköznapi ellenére a mérkőzést négyezer főnyi közönség nézte végig.

AZ ANGOL VÁLOGATOTT LEGYŐZTE IRORSZÁGOT. Londonból jelentik: Az angol válogatott 6:2 arányu nagy győzelmet aratott az ir válogatott felett. Az érdekes mérkőzésnek negyven ezer nézője volt.

KIMÉLYÜLT A KONFLIKTUS A MAGYAR ÉS AZ OSZTRÁK SPORTSZÖVETSÉGEK KÖZÖTT. Budapestről jelentik: A magyar-osztrák Európa-kupa mérkőzésnek utóhullámai még mindig zajlanak. Még élénk emlékeztetőben van a sportközvéleménynek, hogy a nemrég megtartott országközi mérkőzés a bíró lehetetlen ítélkezései miatt botrányos körülmények között zajlott le. — Az osztrák szövetség átiratban közölte a magyarokkal, hogy nem hajlandó a tavaszra leköti mérkőzést Budapesten lejátszani. Az osztrák átirat már napok óta megérkezett Budapestre, azonban az MLSz-ben dúló elnökválság következtében csak most fog megválaszlásra kerülni. A magyar szövetség levelében hangsúlyozni fogja, hogy Ausztriának kötelessége válogatott csapát Budapestre küldeni, az előzetes megállapodások alapján és a mérkőzés elmaradása az MLSz-nek óriási anyagi kárt jelentene. Magyar sportkörökben el vannak határozva arról, hogy ha nem sikerül békésen elintézni a vitás kérdést, peres uton fognak érvényt szerezni igazuknak.

Színház * Művészet

Heti műsor:

SZERDA, CSÜTÖRTÖK: Harapós férj, Operettjudo, először.
PÉNTEK, SZOMBAT: Lehullott a rezgő nyárfa A legmagyarabb operett.
SZOMBAT ÉJJELE 11 ÓRAKOR: Fenevad, Csak felnőtteknek.
VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR: Okos mama, olcsó helyárrakkal.
VASÁRNAP DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR: Első tavasz, olcsó helyárrakkal.
VASÁRNAP ESTE 9 ÓRAKOR: Harapós férj.

MA ESTE PREMIER LESZ A MAGYAR SZÍNHÁZBAN. A legmulatságosabb operett egyiké, a Harapós férj premierje lesz ma este a színházban. A Harapós férjnél szellemesebb operettet régen nem írtak, de a zenéje sem hagy semmi kívánnivalót, minden egyes száma sláger. A szereplők nagy ambícióval készültek a premierre és biztos, hogy az előadás nagyon jó lesz. Dancs Ica, Berecz Mancsi, Solti Janka, Csengeri Ica, Kalmár Ferenc, Lukács és Battyán játszik a főszerepeket.

LEHULLT A REZGŐ NYÁRFA. A legszébb magyar népdal adta a kitünő operett címét, amelyet Nádor Jenő, a legnagyobb magyar nótaszerző dolgozott át háromfelvsnásos operetté. A „Lehullott a rezgő nyárfa” nem a mai divatos jazz-zene, hanem igazi magyar muzsika. Nagy szerepe van a darabban a cigányzenének s így a legjobb brassói cigányprimás és zenekara is fellép a gyönyörű operettben. A Lehullott a rezgő nyárfa pénteken és szombaton este kerül színpadra.

VASÁRNAP DÉLUTÁN KÉT ELŐADÁS lesz és mindkét előadást olcsó helyárrak mellett tartják meg. A legolcsóbb hely 10 lej, a legrágább 60 lej.

Bukaresti előfizetői üzletünk vezetésére

keresünk előadandó, önálló, diszpozíció-képes munkaszerőt, aki egyváltal

kiváló akvizitőr

is legyen. Megbízás elnyeréséhez 120 000 lej komoly garancia szükséges. Részletes írásbeli ajánlatot eddigi tevékenység leírásával „Kitartó agatás” jellegű, a brassói kiadóba (Brasov, Str. Regele Carol 56 58 sz. al) küldendők

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Egy használt 1-2 tonnás teherrautó megvételre kerestetik. Schiel Testvérek gépgyár. R. T. 15395

PETŐFI-SZALLODA Szóvátán tizenhét szobával, étterem, kertihelyiség, tekepálya, minden elfogadható áron eladó vagy kiadó. 15322

CSALADI HAZ. kb. 1000 m. kerttel, napos, 5 nagy szoba, 2 konyha, 2 pince, villanval, vízzel, 300.000 lejért ELADÓ, 2 lakás OLCSÓN kiadó. Kuschmann, Brassó, Lövész-utca 36. 15420

Két szoba, konyha, üzlethelyiséggel, kerttel és melléképítményekkel sürgősen, olcsón eladó. Sepsizentgyörgy, Vasut-utca 19. Váradi Péternél. 15419

Allást keres

Fehérnemű toledó és madeira himzéseket olcsón vállalkoz. Brassó, Közép-ucca 16. sz. 15385

Kereskedőseged, fűszer- és csemege szakmában nagy gyakorlat, szerény igényekkel, állást keres. Bárhová elmegy. Értésítést „Jó munkaszerőt” címen a brassói kiadóba kérek. 15343

Lakás

Bukarestben elegánsan butorított lakosztály kiadó, hálószoba, hall, ebédlő, csempézett fürdőszoba, csempézett konyha, kert, üvegház, gyönyörű mellékhelyiségek, telefon. Bér 120.000 lej. Ajánlatok „N. A. M.” jellegű a bukaresti kiadóba. 15411

Butorított szoba, takaréktűzhellyel kerestetik november elsejére. Ajánlatokat „Olcsó” jellegű a brassói kiadóba kérek. 15401

KIADÓ ÜZLET LAKÁSSAL. Brassó, Szi-ás-ucca 3. 15392

Allást nver

HAZTARTÁSI cikkek terjesztésére, némi tőkével rendelkező képviselőket keresek. Zoltán, Oradea, Szacsavay-u. 8. 15380

Zongoraórát ad juányos áron akadémiai növendék Erdelkődni délután 3-5-ig. Eng. Margit, Brassó, Str. N. Jorga 2. III. (v. Baulescu ház). 15184

Utítsa meg leírt előfizetést, hogy a lapot zavartalanul küldhessük.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

BRASSÓI LAPOK nyomdai vállalatának kiadásra és elosztására felelős: Kocsis Béla.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsóféhérvármegyék részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Pista Impáratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dé: Str. S. Barnautiu 10. (Oszian Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalariilor 7. (v. Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámin Arad. Str. Bereria 1 (Sörház-u) — Nagyzerben: Strada Furaulu 13. (Szilvágyi László) — Nagyárad: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szilágyszereny: (Hesperia Ernő) — Temesvár: Gyárváros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Carol 25. (Dancs József).

Központi szervezők. pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET tevesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.